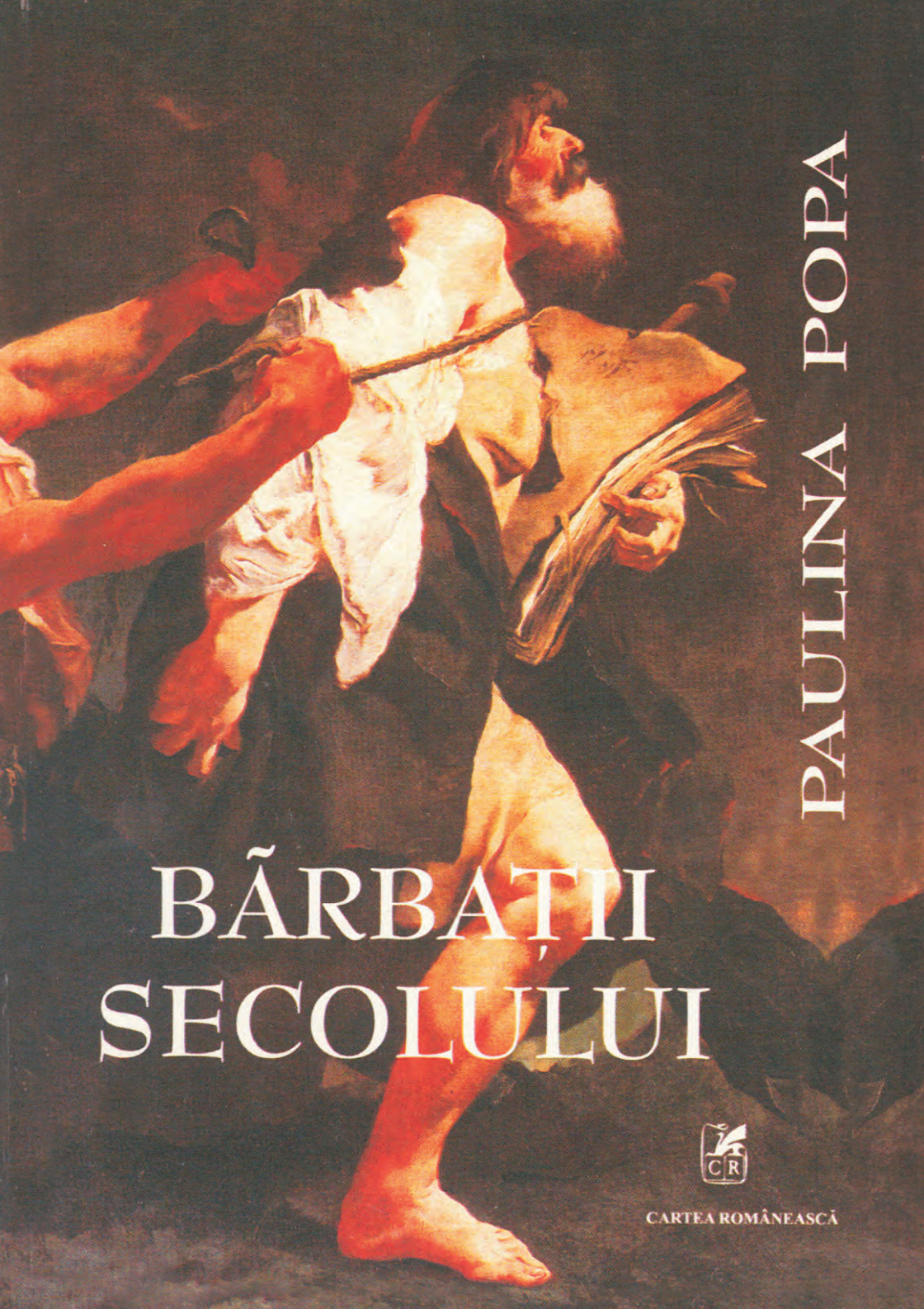

PAULINA POPA

BĂRBATII SECOLULUI

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Paulina Popa

BĂRBAȚII SECOLULUI

**COPERTA 1 ESTE O REPRODUCERE DUPĂ GIAMBATTISTA
PIAZZETTA -
SFÂNTUL IACOB DUS SPRE LOCUL MARTIRIULUI**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale.

POPA, PAULINA

Bărbații Secolului/ Paulina Popa, - București;
Cartea Românească, 2002,
160 p.; 20 cm.
ISBN 973-23-1472-9

821.135.1-1

© Paulina POPA

© CARTEA ROMÂNEASCĂ

În atenția librarilor și difuzorilor de carte:

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul Uniunii
Scriitorilor din România, nr. 2511.1-171/ROL

PAULINA POPA

BĂRBAȚII
,
SECOLULUI

EDITURA CARTEA ROMÂNEASCĂ

*Fiicelor mele:
Emanuela-Lucia
și
Maria-Paulina*

Bărbații secolului fac regulile jocului într-o lume construită pe principii virile

Ceea ce formează „conținutul”, așa-zicând, poemelor scrise de Paulina Popa ne spune poeta însăși, în limbajul ei caracteristic, deopotrivă de clar și de evaziv: „Acestea toate și pământul care te ține/ pasărea care îți poruncește,/ șerpii nuntind în culori care te înnebunesc/ matematicianul și cifrele lui,/ dosarele securității,/ cârțile și jocul lor dublu de întuneric,/ dragostea ce pare mereu cu aripile prea mari,/ cerul, biserica, satul cu îngeri -//vin și se așează în versul tău,/iar tu încerci-/ ca-ntr-o construcție bine gândită,/ să desparți piatra bună/ de cea care se lasă măcinată de ploi”.

Este, vorba, așadar, de încercarea de a trăi pe mai multe planuri, într-o existență „captivă”, frustrantă, supusă rutinei zilnice și constrângerilor meschine din jur, pe de o parte, și într-o existență, pe de altă parte, esențială, înaltă, străjuită de cerul poeziei și al credinței și hrănită, de asemeni, de memoriile unei lumi legendare, provocatoare de „reverii pierdute”. Poezia cu majusculă, pare să afirme autoarea, ar aparține „Bărbatului Secolului” (mult prea fericită metaforă!), un soi de spirit

masculin prin excelență, care „neînfricat și singur umblă printre mai marii cetății”. **„Bărbatul Secolului” ar fi „celălalt”, spre deosebire de un plural „noi”, străin de angoasele trupului (el se eliberează de carne sau se „descărnează”), dar mângâind, în schimb, „pisica rațiunii”.** Poetul de acest tip (cerebral?) e chinuit de „ființa poemului”, scrie cu „ochii legați” și cu „sânge din cupa nunții”. Dacă poemul Paulinei Popa este astfel un „însemn al **Bărbaților Secolului**”, **care fac prin urmare regulile jocului într-o lume construită pe principii virile**, poeta, natură feminină trăind cu sufletul, îmbracă doar veșmântul poeziei („rochia nesupunerii”, cum sună titlul unui volum anterior al Paulinei Popa), arogându-și un rol cu mult mai modest în aparență. Eul său liric, departe de a fi un eu autonom ori imuabil, este scris de poem și în funcție de acesta, dezvăluindu-se prin mișcările poemului. Fără suportul poeziei, acest eu n-ar fi altceva decât un „angajator obligat să negocieze salarii mizere,/ într-o lume în care totul se cumpără și se vinde/ la un preț de nimic”.

Poziția aceasta, față de construcția eului prin însuși actul scriptural exprimă, fără îndoială, o viziune modernă despre scris și poetica scriiturii, dar lucrurile, la Paulina Popa, capătă și alte nuanțe, legate de modul profund în care poeta simte și gândește tiparele simbolisticii și retoricii biblice. Nu numai faptul că poeziei i se atribuie un rol salvator în lume („poezia ce ne mântuiește”) este important aici, dar și acela că poezia e concepută, în felul expresiei profetice oraculare, ca o „poruncă” sine qua non, executată „după cum vrea mâna care dirijează mecanismul”. Mecanism intrinsec al poeziei, dar și mecanism al întregii creații universale. Poemul devine astfel transcrierea unui mesaj impersonal, semn al unei divinități ocrotitoare (îngerul, pasărea. șarpele de casă), semnal al destinului divin sau vocea însăși a poeziei, rolul celui care vorbește în/și prin poem fiind acela al unui ofician extatic. Să luăm drept exemplu una din ipostaze: „Așa îți dictează șarpele

casei. El te apără/ cu veninul lui luminos poruncindu-ți poeme./ Tu i te supui și scrii aceste cuvinte/ ca și cum ai scrie o poruncă/ în timp ce picioarele tale dansează desculțe” („Șarpele casei”).

Nu numai că poeta efectuează gestul de a scrie supunându-se unei „comenzi implacabile (se vorbește aici despre „condamnarea la poezie”), dar se și scrie într-un fel anume, care nu ar fi mai puțin direcționat de ceva ce există dincolo de autoare. Aceasta scrie astfel, pentru „exorcizare”, poemul „populat cu lupi și păsări”, justificându-se, într-un fel, metaforele luate din bestiarii sau din domeniul geografiei fizice ori pretinde a oferi „versuri discrete”, deși acestea, cum spune, nu ar fi tocmai caracteristice naturii sale. Dacă afirmația potrivit căreia „tot ce scriem ne scrie pe noi” ține de poetica modernă a eului creator care se construiește pe sine, la fel de adevărată ar fi observația că Paulina Popa construiește din lirismul său un soi de mecanism defensiv al eului. Ceea ce se sugerează adeseori în poeme ar fi faptul că, prin scrisul lor, s-ar pătrunde pe un teritoriu oarecum interzis sensibilității și confesiei feminine. Femeii i-ar fi hărăzit, în lumea autoarei, un cu totul alt rol. Poemele, se afirmă, nu sunt altceva decât răbufniri de demnitate la suferințe și constrângeri, la care se face aluzie uneori într-un mod cu mult mai direct decât se pretinde îndeobște prin discreția programată a discursului liric, cum se întâmplă, de pildă, în debutul poemului următor, intitulat „Rânduieli poetice”: „Dacă ești o răzvrătită/... Poemele din această carte nu s-ar fi scris singure/ dacă oamenii nu te-ar fi călcat în picioare toată ziua,/ de dimineața până seara”.

Poemele sunt, cu alte cuvinte, propria lor oglindă și multe din ele se nasc dintr-un sentiment de răzvrătire față de condiția impusă, resimțită aceasta, cu toate constrângerile ei umilitoare, precum o sursă inepuizabilă a lirismului: „Dacă ești o răzvrătită,/ îți prind bine lanțurile prinse la picioare/ cătușele și biciul prelins pe șira spinării”. Cu versuri în aceeași linie de inspirație, Paulina Popa începe să se impună ca o mânduitoare

de forță a limbajului aluziv, deprins din familiaritatea cu limbajul biblic dar și desprins din propria natură poetică, aptă de a-și controla, până la un punct de fierbere, „limitele sinelui”, „revolta chinuitoare” în care viețuiesc, uneori, „locuitorii” poemului său ori „strania asimetrie a sentimentelor de culpabilitate”. Majoritatea metaforelor, precum în cazul poeziei textelor profetice ori psalmice, vin din câmpul dragostei și sexualității. Astfel, poemul „vine, ca o întunecare a neliniștii,/ cu biciul dragostei și te biciuiește” sau, într-o altă personificare, poemul „îți sărută gura, umărul și mâna,/ ca și cum te-ar iubi”. Simbolistica legată de „nunta șerpilor” firește că nu mai are nevoie de comentarii, vorbind de la sine. În genere, în „peștera fierbinte a poemului”, precum într-un loc sigur și benefic pentru eul liric, acesta își permite gesturi de fervoare și extaz, cu adevărat eliberatoare: „lată de ce/ uiți de oamenii care te-au călcat în picioare/ și te închizi în peștera fierbinte a poemului./ Acolo dezbraci rochia,/ o admiri în bătaia unei flăcări/ ce vine dintr-o altă lume/ și se aglomerează sub mâna ta/ obligând sunete.// Unui asemenea moment de extaz i te supui,/ uitând oamenii care te-au alungat/ hohotele lor și păturile așezate pe cap.// Te bucuri de toate absențele,/ de modul acesta de a trăi,/ descompunând simultan lumina/ în dansul rânduiei tale poetice”.

Paulina Popa scrie o poezie profund originală despre condiția femeii, despre frustrările și împlinirile acesteia, topind până la urmă tot ceea ce ar putea părea prea excesiv personal într-un limbaj „sacru” și „mulțumind Domnului pentru toate”.

Dan Cristea

BĂRBATUL SECOLULUI

SACRIFICIU

Se trezește poetul în dimineața albă,
așa cum îi stă bine unui Bărbat al Secolului.

Își spune poetul rugăciunile
în fața unui perete alb.

Trece poetul pe strada albă
înconjurat de ființe,
pe spațiul alb al intersecției.

În amiaza albă unde cascada
arată fața unor lucruri stranii,
țipă ugerul alb în urechea poetului.

Așa se face că alb lângă alb
pare a fi buruiana singurătății
pe care o târăște după el pe furiș.

Începe să-l chinuie ființa poemului,
iar el, poetul, în lumina albă a înserării,
cu genele ei albe, foarte lungi,
spune cuvinte albe.

Târziu, în înălțimea albă a nopții,
se așează poetul în patul alb ca-ntr-un sicriu.

În întunericul alb, dansează ȣiganii
până mor în dansul lor ca-n florile dalbe.

Cu fața la peretele alb, poetul vede
grupuri de tineri agresiv de albi mergând în șir.
Cu fața înspre încăpere,
lucrurile albe îi fac semne ca niște stafii.

Deasupra – tavanul alb.

Dincolo – cerul albastru,
îngerii strălucitori ca un om căruia îi spui *bun venit*
și Domnul cu ochiul blând și imens.

În fața colii albe,
cuvintele fără dragoste.

Dar scrie poetul,
și-i asudă fruntea și mâna.

Și scrie poetul. . .

Picături mari i se scurg pe șira spinării.
Și scrie poetul cu ochii legați,
și scrie cu sângele din cupa nunții.
Este fascinat de mâna lui dispărută cu totul.

Poemul devine roșu.

Îl vede cum crește,
cum ia ființă, are părul și ochii poetului,
are buzele, pieptul și picioarele lui.

Bâlbâind ca un copil
prins într-un moment delicat,
îi șoptește poemului la ureche,
ceva numai de ei auzit.

Îl îmbracă în haine de sărbătoare,
îi dă în mână o lumânare
și pornește printre oameni,
de-a lungul cetății cu el de mână.

Intră în biserică,
îi aprinde lumânarea
și spune:

ia aminte la ziua aceasta!

Apoi
se fac nevăzuți, poet și poem,
și nimeni nu știe
câtă viață și câtă moarte
au dus ei pe străzile albe.

BĂRBAȚII SECOLULUI

Voi sunteți Bărbații Secolului –
vulturii stăpânind înaltul
și pescărușii cu aripile tăiate.

Nimic din ce ați zidit cu mâinile voastre
nu se încovoie sub scara numerică
ce crește de dimineața până seara
bătând într-un ritm amețitor.

Cu folos ați scormonit
în pietrișul fierbinte,
cu folos printre sute de ziare
ce vă agresează cu vorbele
aruncate la-ntâmplare ca pietrele-n zid.

Cu folos ați oficiat în temple
liturghii pentru vii și pentru morți,
pentru ziua care vine
și pentru cea care nu va veni niciodată.
Cu folos ați ținut potirul,
picături de sudoare încoronându-vă fruntea.

Ați băut din el vinul preschimbat în sânge,
și ați fost surzi vorbelor de ocară.

Nimic din ce ați îngropat
pe aleea spre templu nu vă este străin.

Voi sunteți Bărbații Secolului!

Voi purtați veșminte de aur,
potire cu sânge.

Voi sunteți copiii cu picioare puternice!

Cu folos ați tăiat
exterminând tumoarea și ați șters locul
cu ochiul vostru devenit apă sfințită.

Cu folos ați vorbit în fața tinerilor
despre tinerii pe care-i ascundeți în trup,
ați făcut bățături
tot umblând după ei
într-un extaz nepământeian.

Cu folos ați urcat pe tronuri
împinși din spate ori convinși
că veți schimba
fața mâncată de vărsat a zilei.

Ați vorbit politicianului
despre politica voastră cu față umană
așa cum îi stă bine unui bărbat de rasă.

Ați vorbit securității
despre securitatea cetăților voastre,
despre țara voastră eternă
fără să știți că limbajul vostru
nu este învățat în școlile lumii.

Voi sunteți Bărbații Secolului,
voi oficiați și vindecați prin extirpare,
voi urcați pe tronuri
și coborâți în galerii
cu sudoarea pe frunte.

Voi sunteți Bărbații Secolului,
voi emiteți legi și vă supuneți lor
murind și revenind la viață
după fiecare dragoste.

Stați în laboratoare și disecați sunet cu sunet
cuvintele toate
preocupați de cerul cu ploile lui și de pământ.

Voi, cu ultima respirație
mai sperați pentru copiii voștri
râuri de miere și lapte
într-o lume cu ape murdare și lavă,
mai sperați,
înainte de toate,
o altă poartă
să deschidă-n moartea voastră
ochiul magic al iubirii,
iar cei mulți vă cer să le sărutați picioarele.

Le-au crescut ierburi sub limbă
le mestecă și se îmbată cu gustul lor.

De aceea nu rostesc cuvintele clar
atunci când vorbesc în fața voastră,
în timp ce voi emiteți legi poetice
în toate limbile pământului,
înțelese și neînțelese de oameni.

Le-au crescut ierburi sub limbă,
de aceea nimeni nu va scrie pe piatră
numele lor
și nici nu se vor întoarce
în pânțele pentru a se naște din nou.

De aceea nu vă recunosc pe voi
care sunteți Bărbații Secolului,
voi, care veniți ca niște împărați spre casele voastre
iar ei vă cer să le spălați picioarele.

Veniți ca niște împărați
iar ei vă cer să le sărutați urma
strivindu-vă sărutul pe buze!

Voi sunteți Bărbații Secolului,
CELĂLALT spre care întindem brațele
cerșind clipa descărnării.

Toate acestea sunt aparent noi
dar ele se petrec dintotdeauna
exact la fel !

VAPOARE DIN HÂRTIE

*Aruncați-vă poemul pe ape
așa cum își aruncă ploaia
stropii mari cu folos.*

*Lăsați-l să se ducă
acolo unde voi nu ați fost niciodată,
să cunoască spații nelimitate
în strălucirea lor
revărsând raze de o minunată culoare.*

Așa li se poruncește Bărbaților Secolului,
iar ei stau și adună cu lăcomie,
poem lângă poem, între clavicule

apoi,
să nu ajungă nimeni la poemele lor
învață o hibernare în care
suprafața șlefuită a rațiunii
nu-și găsește locul.

Un copil își trimite pe ape
vasul din hârtie

Încărcat cu bogății fără seamăn.
El nu știe că în felul acesta trimite
o sublimă parte din copilărie.

Revenind, își va lua revanșa.

Bărbații Secolului îl privesc
și sunt tulburați.

Îi dor oasele
de exercitarea biografiilor.

La început au fost mai mulți.
Apoi,
din ce în ce mai puțini,
au rămas în preajma poemului.

Numele li s-a pierdut printre aplauze dirijate.
Tot mai puțini în preajma poemului,
tot mai puțini
luând numele poemului
și urcând cu el golgota
așa cum se urcă printre cuvinte de ocară,
bice
și sudoare.

Tot mai puțini aruncându-și poemul pe ape
să se ducă încărcat de bogății fără seamăn.

Revenind își va lua revanșa.

OMUL ADEVĂRAT

De aceea vă zic:

singurul om adevărat
pe care l-am văzut cu ochii mei pământești
este acela care are curajul să meargă
în mâini pe străzile pline de șerpi,
acela care are curajul să-și poarte la vedere
aripile prea mari pentru mersul pe pământ.

De aceea vă zic:

singurul om adevărat
printre oamenii ce adorm fericiți
în paradisul de vată,
de dimineața până seara,

singurul om adevărat
printre luntrașii cu șalvarii descheiați
spre văzul sirenelor morții,
singurul om adevărat
printre vânătorii de plăceri,

singurul om adevărat-
este acest

BĂRBAT AL SECOLULUI
ce duce pe umerii lui
un mormânt uriaș.

Prin el răzbate untdelemn sfințit
și miros de mir binecuvântat.

Trece prin cetate
strigând cât îl ține tăcerea:
veniți și luați viață
comori cum n-ați mai văzut
nu le îngropați!

Dar luntrașii /
vânătorii /
omuleții cetății
cu legile lor făcute de oameni
se îndepărtează
ferindu-și hambarele și castelele lor.

Singur,
BĂRBATUL SECOLULUI,
pe străzi,
cântând.

Trece
purtându-și la vedere
aripile prea mari
pentru lumea prea mică.

Are pe umeri o comoară

nevăzută de nimeni.

Aruncă asupra capetelor noastre
cununa morții
îngemănată cu cea a vieții.

Cel ce va fi vrednic să o poarte
va avea perla neliniștii
în venele sale.

POEMUL

Stau între bărbații acestui oraș
și-i ascult cum își exprimă jumătăți de păreri
atunci când mi se adresează,
cum își înghit gândurile,
cum le mănâncă.
Stau încremeniți cu ele în gură
pare că încă nu s-ar fi născut.

POEMUL –

el este singurul bărbat adevărat,
el lasă cuvintele să danseze singure.

El îmi spune: *tu – te duci la editură
și scrii poezii
le îmbraci cu rochia ta!*

*Eu – mă duc să servesc masa
cu ceilalți bărbați
de la care voi primi ceea ce le voi cere.
Eu mă duc să beau vin din cupa sentimentelor
pe care o voi strivi cu buzele mele.*

Tu ești femeia

*du-te acasă și scrie versuri,
mănâncă-le pe ele,
bea din ele vinul,
împarte pâinea,
și-n apa lor astâmpără-ți setea.*

*Tu ești femeia,
du-te acasă și mănâncă poeme!*

*Noi bărbații,
mergem să mâncăm mâncare ca oamenii!*

Mă duc acasă,
las cuvintele să se hrănească
cu sângele meu,
să-mi devore trupul până la os.

În timp ce eu
construiesc scenarii
pentru ziua în care bărbatul
se va întoarce de la masă,
amintindu-și de femeia
trimisă acasă să scrie versuri
pe care le hrănește cu sângele ei
ce sporește /
cu fiecare cuvânt nou,

POEMUL
prăbușeste asupra mea sunete
încet, să nu mă sperie.

POEZIE

Ai ajutat o fată să se creadă sfântă.
Mulți au încercat
răscumpărarea ei.
Cuvintele ei de mulțumire,
în loc să te înfurie, parcă te-ar fi ajutat
să urci o pantă.

Cu trupul tău supus soarelui
te-ai născut în aceeași zi
și pare că șarpele menit să te apere
a băut tot laptele din farfurie
ca tu să poți, după gustul lăsat,
să-l urmezi.

Să ajuți o fată să se creadă sfântă,
așa cum vine spre lume
îmbrăcată în rochie de mireasă,
putere având să ridice drapele,
să înalțe și să prăbușească-mpărați,
nu este la-ndemâna oricui.

Ea este pasărea ce capătă nume
cântând cântecul vieții și-al morții,
este vie în pădurea tuturor,
de aceea apare
și își reia cântecul solemn
care ne schimbă viața.

Trece ca o regină printre
Bărbații Secolului și spune:
sunt femeia voastră,
pântecele meu pe cei dreapți
îi va înmulți!

TRANSCRIERE

Se pare că în sângele tău stă porunca
pe care o execuți după cum vrea mâna
care dirijează mecanismul.

Orele tale de somn sunt numărate,
adunate într-o cutie
și ascunse printre manuscrise.
De aceea tu stai și scrii versuri
așa după cum ți s-a poruncit.

Uneori îți spui:

*animalele se târăsc și le este bine,
mănâncă și beau apă
numai eu, mergând în mâini,
îmi tai bucăți mari din poem
și mă hrănesc cu ele.
Numai eu îmi aștern poemul
și adorm în brațele lui calde sau reci,
după cum a fost mâna mea când l-a scris.*

Acum te pot înțelege,
poet reîntors din lupte.

Furia versurilor tale are o strălucire
ce mă trezește.

Urmele pașilor tăi
se adâncesc în asfalt,
poemele ți se aprind sub cămașă,
pieptul persistă în spaima sărutului,
ochii joacă imagini,
părul netezește neastâmpărul,
iar șarpele stă
înfășurat în jurul taliei.

Acum te pot înțelege,
poet născut din urlet,
buzele tale sărută în aer
iluzia altor buze,
brațele amintesc conturul
descriș într-o carte
în care cuvintele au o densitate
încălmântătoare,
picioarele și mâinile
sunt supuse unui ritual poruncit.

Tu știi că nu faci decât
să transcrii ceea ce ți se poruncește.

De aceea ignori ochiul uriaș
care te resoarbe,
de aceea ignori păsările
și ingineria sentimentelor,
formulele matematice unde
o pasăre lângă altă pasăre

duce-ntotdeauna la vid.

De aceea urechea ta
nu aude lătratul.

Tu ești Bărbatul Secolului
acoperit de atâta aur
că nu-l mai poți duce.

Ignori fericirea
și știi că fericit ai fost
numai în pânțele mamei tale,

chiar dacă, uneori, mai transcrii ochii uriași
spre care alergi, te poticnești,
ajungi aproape și acolo te așteaptă pisica rațiunii.

Acestea toate le-ai văzut scrise înaintea ta
și le-ai transcris după porunca dată ție.

Alături, mâna căreia i-ai cântat acatiste
îți rotunjește cu securea
strania asimetrie a sentimentelor
de culpabilitate.

Deva, 6 octombrie, 2001

ORE ÎN ȘIR

Ore în șir de vorbă cu poemul
în noapte.

Ore în șir de vorbă cu poemul
când sensul numelui se diluează
și într-o liniște magică
vine dragostea.

Ca și cum ai fi rostit sentințe
în urechea pământului,
viața și moartea
la un loc le-ai adus la ușa ta.

Visezi și acum lumina în care,
ore în șir, de vorbă cu poemul,
ți-ai măsurat viața.

N-ai înțeles sunetul unui clopoțel
sunând la coada șarpelui.
Ai fi putut trece împreună cu poemul
pe lângă acest șarpe,
ori ți l-ai fi putut înfășura în jurul mijlocului
ca pe o eșarfă udă.

Îți răcorește gândul magia greșelii
în care, ore în șir, de vorbă cu poemul,
ai scris legi pentru cei ce se-ncumetă
să nască pui vii în lumea care moare.

Ai aplaudat la scenă deschisă
noapțile în care, ore în șir, de vorbă cu poemul,
ți-ai dezghețat mâinile în flacăra mâinilor lui,
în timp ce un copil mișca șerpilor în ape.

Ca și cum ai fi vorbit în urechea pământului,
ore în șir, în fața poemului,
cu o lumină sub pleoape,
despre care îți este greu să scrii –
ore în șir – ați fost frumoși – tu și poemul tău –
ca-n pânțelele morții.

Nu întreba unde ați ascuns
potirul și vinul curat,
unde, flacăra ce susține cerul
cu îngerii lui cu tot!

Bărbatul Secolului
trece prin orbitele tale
strigând:
Bucură-te!

RAȚIUNI

Scheletul fosforescent
poartă-n el rațiunea Bărbatului Secolului.

El apare în întuneric,
arde și începe a striga:

*Să vă fie rușine!
Râdeți și mă batjocoriți
în loc să vă vedeți de arșița voastră,
de emoții, de noaptea
cu simțurile ei antice!*

*Să vă fie rușine!
Râdeți și vorbiți ca femeile străzii,
în loc să doriți ființe în jurul vostru
și nu umbre foarte subțiri!*

*Învinși și învingători în același timp,
cereți, plecându-vă genunchii negri, o realitate
după chipul și asemănarea voastră,
o poartă pe măsura aripilor,*

*un ochi inventat anume,
să vadă păsări încă necunoscute
în timp ce voi sunteți
jumătăți de oameni.*

Așa strigă,
iar noi,

urcăm cu noi o jumătate de dragoste
desfigurați de greutatea ei.
Nu scoatem nici o vorbă
dar ascultăm ecourile
ce nu pot fi controlate.

Amuțim în fața scheletului fosforescent.
El prevestește o liniște
împotriva nevoilor noastre.
Așezați în fotolii privim lucrurile din jur.
Ele rătăcesc singure
prin încăperile noastre cu oameni iluștri,
se lovesc unele de altele,
apoi se îndepărtează.

Vorbim înzăpeziți.
În jurul nostru țipă copiii străzii.
În gura noastră
rămân vorbele lui moralizatoare.

Urma lui este jumătate om, jumătate pasăre.

În mlaștina rațiunii
tot una suntem om ori pasăre.

Tot una geamătul ce ne acoperă pieptul,
ori zâmbetul ce-l hrănim cu fructe exotice.

Iată de ce tot ce scriem ne scrie pe noi,
tot ce iubim ne iubește cu aceeași tărie.

Iată de ce sticla prin care privim
ne colorează după culoarea ei
și viscolul din ochii noștri ne viscolește
îngropând sub nămeți început și sfârșit.

Lumea – așa cum o vedem,
ne fascinează cu fascinația ce degajăm,
ne vorbește în limba în care îi vorbim,
iar noi spunem aproape întotdeauna
lucruri de prisos.

Dacă ar fi să ne retragem în mlaștina rațiunii,
noi și umbra noastră.,

adormind acolo singuri,
ce-am mai trage
peste jumătatea noastră de senin
la care încă mai nechezăm
asemenea cailor, primăvara.

Ierburile din poeme
acoperă totul.

Lumina scheletului fosforescent
se aprinde pe mâna poetului.

Iată de ce propun
poemul populat cu lupi.

El naște cuvinte curate ca diamantul,
lui - pajiștea și ghețarii mov,
peștii și păsările cu rotația de aur.

Numele acestui poem îl iubim.
El este fiul nostru,
cu el bem în fiecare zi
apă din găleata de lemn,
cu el ne-ndepărtăm de moarte
și ne tulburăm,
prin gurile noastre se revarsă țipătul
care prevestește exact ce trebuie.

Uneori, rațiunea Bărbaților Secolului
respinge tot ce învățăm.

Așa aflăm că nu există spațiu,
există doar privirile noastre;
aflăm că nu există demon,
există doar femeia frumoasă,
în timp ce bărbatul este îngerul.

Aflăm că nu există trecut,
există doar o așezare a faptelor
într-o memorie colectivă.

Dar timpul care se desface
amenințând să ne retragă

dreptul la paharul nostru cu apă?

Amuțim în fața scheletului
ce poartă-n el
rațiunea Bărbaților Secolului.

Împotriva tuturor,
el prevestește o liniște.
Iubitul nu mai vrea să fie iubit.

Altminteri toate sunt așa cum au fost:
aleargă între început și sfârșit
în timp ce noi ne înghițim gândurile
ca nu cumva să prindă rădăcină
înmulțim ramuri de sticlă în jur.

În felul acesta
știm că începe un timp statornic
în care toți vorbim în același timp,
ignorând existența altora în afara noastră.

2 octombrie, 2001, Satu Mare

TABLA DE ȘAH

La drept vorbind,
atât poetul cât și matematicianul
nu duc lipsă de imaginație.

Pe acoperișul poemului,
matematicianul este cel care
joacă șah cu piese de foc.

Poetul îl privește,
apoi se prinde în jocul lui,
ia câte o piesă, o ascunde,
recită versuri ca și cum
tabla de șah ar fi o scenă
ridicăta anume pentru cei interesați
să facă un spectacol
din neputințele oamenilor.

Ochiul care vede dublu
știe să pătrundă în camera imensă
despre care vorbește matematicianul
luând câte o piesă.
Știe să acopere în câmpul său vizual

patul imens cu așternutul alb
în care doarme singur.

Poetul i se strecoară alături
jucând jocul pe tabla de șah
așa cum se cuvine,
îi descheie cămașa,
apoi pentru un plus de respirație
își lasă pieptul să-i crească
ori să i se micșoreze
după preferință,
schimbând piesele destul de ușor.

La drept vorbind,
atât poetul cât și matematicianul
nu duc lipsă de imaginație.

Ei știu că totul este un spectacol,
că tabla de șah
îi joacă după bunul ei plac
așezând piesele într-o ordine
dinainte stabilită.

Deva, 9 octombrie, 2001

PISICA RAȚIUNII

Bărbații Secolului țin prelegeri,
emit legi, oficiază în temple,
sacrifică și se lasă sacrificați,
privesc în oglinzi
atunci când nu-i vede nimeni.

Tot atunci mângâie cu mâna dreaptă
pisica rațiunii.

Tu îi vezi și ai ști
oriunde se vor ascunde,
punând preț pe singurătate.

Tu îi vezi

și te îndepărtezi vorbindu-i poemului:

*Poem al meu,
să-mi bei apă din pumni,
să-mi fii stăpân în ținuturile mele
cu lanuri și grădini fantastice.*

*Prelungește-mi umbra
așa cum la liziera pădurii
se prelungește umbra neagră,
dublând arma din mâna vânătorului.*

Atunci el îți poruncește:
viața și moartea
nu o stârni cu simple cuvinte,
așa cum fac Bărbații Secolului.

Ei putere au să urce și să coboare
trăind ascensiunea
dar și căderea ce-i preschimbă-n învingători.

Bolțile modelate după chipul rațiunii,
desfăcând imagini sângerânde,
nu știi cât răsună și cât înghit flăcări.

Viața și moartea
nu o stârni cu simple cuvinte –
îți poruncește adesea, poemul,
iar tu ca o femeie ascultătoare
îmbraci rochia versului și cânti osanale
în locul cântecelor ritualice.

Uiți versurile psalmilor și cauți
lumina îndrăzneță,
sunetul mâinilor cu clopoței,
sâsâitul șarpelui din așternutul cu flori.
Uiți strălucirea privirii,
buzele și fața întoarsă.

Uiți pentru că vrei să uiți.

Intră cu mine în pădurea de cristal,
îți poruncește,
într-un joc de copii printre arbori.

La vremea răsăritului,
așterne peste pisica rațiunii
cămașa de foc, să o simtă și Bărbații Secolului
când o ating.

Dacă toți știi cum te scrie poemul tău,
atunci câinii de pază nu mai ajută la nimic.

Intrând sub cămașa poemului,
ai vrea să rămâi acolo pentru totdeauna.

Intrând sub cămașa lui
îi simți pieptul vibrând,
somnul lui trecând prin tine ca o experiență
sugerată de o aripă.

Nimeni nu cunoaște absența usturătoare
care la început a fost înșelătoare.

Uneori vrei să-ți trădezi versul cu versuri truate
dar limbajul tău nu este pe placul pisicii rațiunii
care stă și toarce
așa cum a fost învățată.

*Aș vrea să-mi prelungești umbra
așa cum la liziera pădurii
se prelungește umbra neagră,
dublând arma din mâna vânătorului -
îți strig, poem al meu,
să alergi cu mine prin pădurea de cristal,
să stau tăcută pe genunchii tăi,
să numărăm împreună
frunzele mov ale sărutului,
să rămâi în dragostea mea
care te ucide născându-te,
chiar dacă limbajul meu
nu este pe placul pisicii rațiunii
ce stă și vorbește ca oamenii
la picioarele
Bărbaților Secolului.*

Deva, 6 octombrie, 2001

FACTORUL OMENESC

*Poezia ne mântuiește,
scrie pe tăblița de la piept.*

O mărturie a unei aripi
în locul deformat de pe umăr
nu e destul pentru a justifica dorința de zbor
și mersul pe ape copleșiți de factorul omenesc,
în care se mișcă pisica rațiunii
atunci când Bărbații Secolului
întind mâna să mângâie.

Așa se face că alergăm goi în lumină,
atingem mâna întinsă,
ne jucăm pe genunchii lor
ei sunt lei tineri cu foc în gură,
șerpi dănțuind în jurul casei.

Vechile noastre umbre negre și albe
tot una sunt în această lumină –
o purtăm la vedere
și o bem cu o găleată din lemn

împrumutată prunciei.

Urcă spre noi.

Bărbații Secolului,
leiii tineri cu foc în gură,
se apropie.
De la ei am învățat
să sfârtecăm carnea crudă.

În tot acest timp încercăm să convingem
prin gesturi simple, instinctul crimei
ascunzându-l sub blănuri.

Goi în lumină,
zâmbim și noi ca oamenii,
mâncăm și bem pâine și vin.

Într-un fel, nimic din toate acestea
nu ne sunt străine.
Sub ele ne lăsăm devastați de senzații.

Numele nostru nesfârșit și transparent,
umărul, aripa și zborul
ne prelungesc.

Așa se face că trecem printre cuvinte,
copleșiți de factorul omenesc,
atingându-le cu buzele
cu care nu mai știm săruta.

RÂNDUIELI POETICE

Poemele din această carte nu s-ar fi scris singure
dacă oamenii nu te-ar fi călcat în picioare toată ziua,
de dimineața până seara târziu.

Dacă oamenii nu te-ar fi așezat în clasoare
după culoarea ochiului lor,
așa ca-n zilele de duminică,
despre care nimeni nu știe
câte știi tu, Bărbat al Secolului.

Ipocrizia și lanțurile zornăitoare
și-au stins dintr-o dată sclipirea în ochiul tău,
cum stai și-ți este indiferent gestul oamenilor,
cum stai și privești umbra mică,
din zborul de pasăre nepământească.

Va veni o vreme în care numele tău,
ca un semn pe o carte veche,
va suna ca o magie în urechea
acestor oameni condamnați.

Nu vrei să gândești cum te-au călcat în picioare,
cum te-au abandonat pe o mare pustie,
cum te-au îngropat sub nisipuri,
necunoscând legea fluxului,
cum s-au culcat cu iubitele lor în ierburile tale
apoi au căutat ca nebunii
ceea ce tu nu ai ascuns niciodată.

Trece timpul profețiilor
iar tu pângărești poemul cu imaginea lor,
cu umbrele lor trase de ape
și duse până n-au mai știut unul de altul,
cu mlaștina trupului lor,
căruia nu datorezi nimic.

Trece timpul profețiilor
și tu pângărești poemul
dat ție ca însemn al Bărbaților Secolului.

Soră le-ai fost,
femeie dezvelind osul unui text
până la sacrificare.

Femeie îmbrăcată în rochia de poezie,
abia atingând
pământul și trupul bărbatului,
femeie cu umerii catifelați ca o pasăre
și rotunzi ca un măr,
femeie fulgerând în noaptea zilnică,
în timp ce sub sânul tău
creștea șarpele copilăriei.

Iată de ce podoabele și lanțurile zornăitoare
nu mai strălucesc în pântecul întunecat al zilei.

Iată de ce,
uiți de oamenii care te-au călcat în picioare
și te închizi în peștera fierbinte a poemului.
Acolo dezbraci rochia,
o admiri în bătaia unei flăcări
ce vine dintr-o altă lume
și se aglomerează sub mâna ta
obligând sunete.

Unui asemenea moment de extaz i te supui,
uitând oamenii care te-au alungat,
hohotele lor și păturile așezate pe cap.

Te bucuri de toate absențele,
de modul acesta de a trăi,
descompunând simultan lumina
în dansul rânduiei tale poetice.

SĂ-I FOLOSESC CUVINTELE

Unul câte unul,
Bărbații Secolului
pornesc pe un drum politic
fără margini și fără timp.

Acolo le este dat să respire
și altfel să simtă viața încrustată pe trupurile lor.

*Ici - colo se mai petrec lucruri fantastice,
unii se întorc asemenea fiului risipitor
pentru care tatăl a tăiat vițelul cel gras.
Ici - colo câte un copil
se mai naște în satul uitat și părăsit -*

așa gândesc Bărbații Secolului
în timp ce cresc cu ei credința
că orice OM poartă-n sângele lui un profet.

E drept, oricine este liber
să vină ori să plece,

oricine să rămână în satul
în care scoarța copacului
îl îmbracă matern,
oricine să se elibereze de sine,
să aleagă drumul..

Dragostea din viață și viața după moarte -
strigă omul politic
cel care-și simte
aripa scăpată de sub control.

El nu crede în formulele poetice,
ignoră tot ce are legătură cu jocul,
dar te lasă să-i folosești cuvintele,
să le notezi, unul câte unul, să nu le uiți.

Izolată într-o lume a ta,
din care privești cu interes Bărbații Secolului,
înaintând în orgolioasele lor vânători politice
care trezesc furia mentalului uman,
știi că jocul pe care l-ai pornit te joacă pe tine,
că pasărea ce zboară deasupra ta
pasăre va fi și-n gura omului politic.

Visul care te visează
și versul care te scrie
trec prin lumea din jur victorioase.

O apă foarte mare
acoperă gestică esențială
în care Bărbații Secolului
trec unul câte unul

cu cărțile lor preschimbate în aripi.

Dragostea din viață și viața după moarte -
asta ți se pare fantastic
în limbajul omului politic
care te lasă să-i notezi cuvintele
în timp ce poartă cu el
credința unui arbore
înflorit în sânge.

VÂNĂTOARE

Bărbații Secolului au plecat să vâneze,
de mult și-au dorit o vânătoare de vulpi,
de mult și-au dorit, în hățișurile orbitoare,
să poată s-așeze
capcane pentru formele spaimei
și pentru haite de lupi.

Au luat cu ei câinii, caii și armele strigând.
Au ținut prelegeri în fața mulțimii.
Îngropat sub frunte, ca un bun de preț,
li se citea un gând,
și-n carne le-nfloreau, spre văzul lumii,
ramura și spinii.

Au luat arma și binecuvântatul cuțit,
au luat purpura plăcerii viscolind zăpada înaltă.
Din somnul ei roșu, fiara lovită, brusc s-a trezit
arătând lumii colții și fața în sânge scăldată.

Bărbații Secolului au plecat să vâneze
iar tu, îi admiri de pe calul tău năvălaș,

zbori în față și chemi păsări,
aripi pe umerii lor să așeze,
departe de formele spaimei
ce-adorm uitate-n murdarul oraș.

Te-ai născut la timp cât să poți să admiri
vânătoarea regală în care copacul respiră ușor
când vânător și vânat ca-n ceremonia nunții cu miri
se lasă duși spre altarul pădurii ca
și cum s-ar arunca în gol.

Te-ai născut la timp cât să dezgropi din pământ
coarnele cerbului pe care cetatea l-a plâns
ca pe-un mire,
să privești Bărbații Secolului vânând fiara
și spaima din gând.
De pe calul tău năvăleş, să-i privești,
iar ei să te-admire!

BOABE DE GRÂU

Tot ce scrii te scrie pe tine.
Cuvintele tale sunt boabe alese,
încolțite-n poem atât cât să poată crește
un lan de grâu ca acela cosit de tatăl tău
cu o coasă veche și adunat de femei
îmbrăcate întotdeauna în alb.

Cuvintele sunt spicele pline
culese de pe miriști de copiii desculți.

Îngropate să se odihnească
ele vin, eliberate de veșminte,
ca dragostea născută
pentru a nu știu câta oară
să te șteargă la ochi.

În ușa poemului, ca-n templu,
cu lacrimi pe față,
ele au ochii limpezi în ziua-nvierii.
Înalță psalmi către Domnul,
înfloresc împotriva înghețului,

apoi vine îngerul din paraclisier
și așterne pe fața lor o rouă nebănuită.

Desculțe, așa cum se pătrunde în temple,
înaintează în poem și te scriu cu sângele lor
în timp ce tu le scrii pe ele cu același sânge.

El cade în jur și scoate sunete de cristal
dar nu se sparge.

Deva 9 aprilie, 2001.

CU MÂINILE PE OCHI

Lui Adi Rovinaru

*De când îți acopereai ochii cu ambele mâini,
ascunzând sângele ce-ți năvălea în obraz,
atunci când spuneam
câte o întâmplare vânătorească
în limbajul meu dezvelit până la os,
de atunci te știi îmbrățișând cuvinte –
îți spune Adi Rovinaru*

În fiecare noapte,
la o anumită oră,
cuvintele lui vin la tine
și lasă în jur o urmă ca de șarpe.

Te trezești,
îmbraci rochia de poezie,
imaculată ca iluzia,
ornată de mama ta cu broderii.
Încalți pantofii cu tocuri foarte subțiri
și așa, la brațul preotului tău

pornești pe urma lăsată de șarpe.

Intri în casa prietenilor,
treci, așa cum trec femeile în rochie de poezie,
nebăgată în seamă de prietenii tăi, femei și bărbați,
conducători și oameni politici,
oameni preocupați de cifre și formule exacte.
Treci printre ei ajustându-ți rochia
și roșești ca un copil care este prins
când sparge ordinea lucrurilor.

Acolo,
fără a da de bănuiră că sub rochia imaculată
se ascunde femeia – femeie,
dezvelind osia verbelor până la extaz,

acolo,
copilul ce-ți picură mărgelile în suflet
și astăzi,
cum picuri pe iarbă bobul de rouă,
copilul
îți așeza ambele mâini pe ochi,
atunci când Adi Rovinaru vorbea
ca oamenii.

FERICIRI

Fericit cel care vine spre tine
sângerând după fiecare mângâiere
ca după atingerea ta,
salcâm al satului cu peșteri.

Fericit cel ce poate purta-n privire
spinii tăi înfloriți.

Fericit cel ce ridică privirea spre florile tale
simțindu-ți fulgerul spinului în carne,
salcâm al satului
ce-acoperă în purpură trupurile noastre.

Fericit cel ce se va înălța asemeni pasării
din trupul său ca apoi,
ridicând mâna în noapte,
să poată striga într-o bucurie paralizantă:
iată sângele meu și al poemului!

Așa te știu,
sângerând după fiecare mângâiere,

coborând spre mine cu mâinile pline de spini,
măcinând minutele cu palmele, cuvânt de cuvânt,
îndulcind poemul cu florile tale
ca în pruncie,
salcâm grăbind valurile
ale sângelui.

Fericit ochiul ce te-a ferit de păsări negre,
fericit amurgul dobândind măsura umbrei tale.

Fericit vei fi
când, învăluind în floarea ta dulce
veninul zilei pe care-l bem din potire,
vei înțelege că timpul rănilor prea adânci
are în vedere și otrava spinilor tăi.

POEMUL

Aveai încă pământ
pe genunchi și în palme,
aveai încă pământ
amestecat cu iarbă,
și pentru prima dată ridicând ochii
ai împietrit în mișcarea
ce te-a ridicat
și te-a apăsât în același timp
ca ceva ce nu-ți puteai explica.

Ar fi trebuit să înțelegi
din capul locului
că mâinile având pământ în palme,
împreunate,
pot construi o lume.

Să ți le închipui
mănuind spada
și arcul pe câmpul de luptă,
purtând cu răbdare
durerea.

Ar fi trebuit să știi din capul locului
că ceea ce te-a apăsât
ridicându-te
atunci când,
cu pământ pe genunchi
și în palme
ai înălțat ochii,
adăpostindu-se în mișcarea ta
cu ochii lui frumoși,
va fi fericit
că te-a ridicat la timp.

DESPRE PASĂREA DIN COLIVIE

Pasăre din colivie,
care nu-ți desfaci niciodată aripile,
nu cunoști aerul plin al pădurii
și țipătul înalt al unui mugur când se desface!
Tu nu cunoști urletul!

Îngăduie să ating cu gura mea sfărâmată
ușa coliviei tale,
alcătuind o altă rânduială
zborului tău niciodată deplin.

Îngăduie să ating cu un chiot
curgerea ce umple lumea,
să număr penele tale
acolo unde apele rup arborii
de-atâta libertate.

Pasăre din colivie,
pustiită de vise obișnuite,
eliberând păduri și ramuri,
fiare și cer, pasăre pustiită de zbor,

de cer și de ploi,

îngăduie să vezi împreună cu mine
în zbor pe cer umbra ta,
să hrănim împreună țipătul amiezii,
urletul unui lup și ploaia.

Îngăduie să practicăm împreună
nunta unei alchimii perfecte
în ceasul care obligă la o nouă viață.

*Așa strigă poetul
oglundindu-se în coala albă
ale cărei liziere devin din ce în ce mai fixe.*

VULPEA MORȚII

Vulpea morții aleargă
iar tu ignori alunecarea ei
care îți atinge părul.

Pare că ar fi mâna iubitului,
după căderea stelelor,
atunci când ajunge la tine numai umbra lui
pe care o primești în așternut.

Ea este floarea din mijlocul câmpului
pe care o admiri adunându-ți
la piept mâinile,
când seara peretele alb din fața ta
pare a fi coală de hârtie.

Ești viu numai atunci când știi că ești viu!
Restul este moarte!

Asta îți repeți la infinit
trecând printre omuleții din jur.

În zilele când orașul te presează
între două plăci de sticlă
îți repeți din ce în ce mai des strigătul
ca să nu-l uiți:

***Ești viu numai atunci când știi că ești viu!
Restul este moarte!***

Semnele indecente
care ți se fac atunci când asigti la câte o naștere
nu te impresionează.
Ele sunt menite unei ignoranțe
care se învață.

La urma urmei, ai iubit
așa cum te-a învățat sinele și te-ai lăsat iubită,
ai dansat și te-ai lăsat dansată de rochia ce te
îmbracă,
ai surâs atât cât ți s-a permis,
ai trăit și te-ai lăsat trăită cât a ajuns lanțul.

Lumina care te poartă
are măsura umbrei tale.
Cât despre strălucirea ei
și orbirea celor obișnuiți cu întunericul,
nu rămâne decât să o sporești
repetând din ce în ce mai des strigătul:

***Ești viu numai atunci când știi că ești viu!
Restul este moarte!***

Impresia unei clipe tandre
face casă bună
cu mâna Bărbatului Secolului
pe care o săruți
și o primești în așternutul poemului.

Vulpea morții aleargă
hăituită de lupii flămânzi,
iar tu... ***Ești viu numai atunci când știi că ești viu!***
Restul este moarte!

CUVINTE

Ploaie pe pământ.

*Și asta pot să aducă
Bărbații Secolului –*

citești în presă
alături de câteva lucruri derizorii
descrise cu lux de amănunte.

Dar tu?

Transfigurând monezile mărunte,
meditezi la istoriile indescifrate,
la spasmele și insomniile celor
care au inventat jocul sacru
al învierii cuvintelor.

Apoi,
cu sânul dezvelit în fața poemului,
scrii despre înfrângeri,
despre ființe remarcabile -

au purtat flamuri
până la capătul victoriei
și înapoi -
despre recompensa crepusculară,
și taxele plătite pe glorii.

La adăpostul acestor cuvinte revoltate,
așezându-ți dioptrii,

citești sentințe,
fără a pronunța nimic,
într-o lume de oameni mici
unde stai și îți înfingi ghearele
în cearceaful curat al poemului.

Deva, 20 ian. 2002

Salon de Cărbu
Chioinău Cop
20/12/2002

Stimatu
Paulina
Pop
Ole bus Saincuc

NUNTA DE ȘERPI

CLONA

Umbra pe care o lăsăm pe pământ
ne poartă cu ea având acces la stările acelea
ce le intuim în partea noastră devastatoare.

Îi cunoaștem conturul
dar nu știm niciodată
cât suntem noi și cât celălalt.

Îl simțim cum crește din noi ființă nouă,
cum se eliberează de carne
cu fiecare dans erotic,
pe care noi îl ascundem roșind.
Îl aplaudăm, totuși, când spune:
uite cenușa cum dispare,
ia potirul și eliberează
la frontiera cărnii haosul,
bea infinitatea de raze!

Celălalt, care se descărnează, crește.
El este Bărbatul Secolului.
Îl privești cum stă în fotoliu

cu fața lui expresivă,
cum trece prin limpezimi venite de departe,
cum stă îmbrăcat în starea de grație.
El este cel căruia-i pasă de tine
cel care știe că tu ai ales familia împotriva iubirii
ai ales liniștea unui cămin
elogiind în poemele tale neliniștea.
El este cel care te ajută
să rememorezi viitorul
simțindu-i prezența în sângele tău
ca și cum ți-ar fi frate.

Iată-l, devine înger,
zboară cu tine în brațe ca o pasăre.

Tu stai și-i clonezi cuvintele.
Îți vorbește despre lumina
ce naște milioane de scoici pe mâna ta,
despre părul tău și grația lui electrică.
Despre pădurile pe care i le-ai dăruit,
despre ochii și brațele tale care-l înlănțuie.

Îți vorbește despre dorul care te dorește,
despre poemul care te scrie cât mai este timp,
despre ierburile crescute din alte ierburi,
despre pasările altor păsări
învățate să zboare în poem
cu lumina trupurilor voastre pe față.

Apoi vă ascundeți,
vă scufundați în ape superioare,

vă prindeți pe piept tăblițe de aur, numerotate,
ca să vă recunoașteți,
visați vise copilărești,
în care vă jucați jocuri fantastice,
și adormiți unul cu capul pe genunchii celuilalt
așa cum adorm frații,
ignorând statura impunătoare.

Toate acestea
în timp ce același leagăn
vă leagănă fără să știți,
un cântec vă cântă
fără puțință de tăcere,
un poem vă scrie
cu literele lui de sânge,

o clonă vă clonează
cu sau fără voia voastră.

Deva, 2 octombrie, 2001

OGLINDĂ

Oglinda în care privim zilnic
dar vedem atât de rar chipul real,
șarpele pregătit pentru nuntă
sunându-și clopoțelii cu drag,
oglinda ștearsă în grabă cu palma,
oglinda spartă și lipită cu aluat,
oglinda...

Pentru câteva priviri aruncate de-a valma
înspre noi din cine știe ce colț al oglinzii,
înălțăm cu mâinile sângerânde baraje,
castele utopice,
neținând seama de cioburi.

Vedem în ea
atât cât ne-a fost dat cu-mprumut
și nu cum arde asfaltul,
cum se topește și ne cuprinde.
Vedem propriul nostru șarpe
cum se sălbăticește,
ne strânge mijlocul,

focuri livrești în valurile oglinzii aprinde.

Așteptăm în fața luciului șters
de mii de ani o lumină,
să cadă peste pieptul nostru,
încălzindu-l ușor,
să scoatem apă din fântâna seacă,
să bem în fața lumii cupa,
pâinea și vinul să crească-n jur cu spor.

În fața ei justificăm anotimpurile,
trecerea lor foșnitoare prin trup.

Uneori știm din capul locului
că un anume descântec în fața ei
nu slăbește spaima
ce ne cuprinde
atunci când ne arată fața noastră
așa cum este ea.

De aceea ne lăsăm îngropați în valurile ei.

Lucrurile din jur
devin câini învâțați să latre aiurea,
să-și lingă rănilor, să alerge pe străzi,
ignorați în foșnitoarea lor trecere
printre cioburi.

Iată de ce viețuind în oglindă,
în așternutul ei rece,
nu simți ce trebuie.

Ultima dată când am plutit pe valurile ei,
imaginea noastră a fost de nerecunoscut.
Așa, în oglinda în care privim în fiecare zi,
în oglinda pe care o ștergem cu palma,
în oglinda care ne visează cu visul ei
venind înspre noi cu o îmbrățișare,
vedem propriul nostru șarpe
cum se sălbăticește,
ne strânge mijlocul,

apoi
cu limba despicață
ne provoacă la viață.

SEMĂNÂND CUVINTE

Atâta vreme cât mai simțim mirosul tânăr
al șarpelui, al hainelor proaspăt spălate
și ne imaginăm prunci într-un lan de spice
culegând neghina ce-i strică pâinii gustul,

nu facem decât să tragem la plug
semănând sămânța
pe care o mănâncă apoi păsările.

Câte una rămâne în răcoarea brazdei
iar noi ne pierdem cumpătul așteptând-o să răsară.

Nu facem decât să tragem după noi
filosofia scoasă la licitație în piața orașului,
ca cine oferă mai mult să o poată duce acasă
lăudându-se cu mirosul hainelor ei.

Uneori ne mai gândim la îngerii care populează lumea,
la aripile lor de lumină,
la holograma care este tânărul .
Uneori ne gândim la identitatea ei

ce ne desenează conturul rațiunii,
și pierdem din vedere câmpul cu spice, neghina...

Toate acestea se leagănă în gândul nostru
ca-ntr-un balansoar.
Toate acestea vin și ne apasă mâna pe mână.
Toate acestea cresc în cuib
ca și cum ar fi puii unei păsări
împovărată de amintirea zborului...

N-ar trebui să vorbim despre toate acestea
în ziua când hainele cu miros de hârtie
sunt prea simple pentru mulțimea păsărilor
care năvălesc în birou.
Vin și depun pe rafturi ouăle îndoielii,
limba lor umedă de cântec.

Așa se face că viețuim fericiți
între rafturile noastre cu poeți.
Așa se face că nunta de șerpi
la care ne invităm unii pe alții
devine din ce în ce mai complexă.
Așa se face că îngerii care populează lumea
au aripile într-o stare de agitație maximă.

Atâta vreme cât mai simțim
mirosul clipei dezlănțuite
și stăm cu buzele lipite de ștergarul
cu care ne-am șters unii pe alții
nu facem decât să tragem la plug
zornăind un clopoțel în văzul unui șarpe
scăpat din mediul său biologic.

NUNTĂ DE ȘERPI

*Aripa acestui poem este destul de mare
pentru a ne purta cu ea prin alte lumi,
spune poetul - imaginând lucruri pe gustul său.*

Nimeni nu vede ce vede el atunci
și de aceea cântecul ascultat de el
numai el îl aude pe calea poleită cu vipere.

Cât despre poemul pe care-l scrie
și care îl scrie pe el cu literele lui de sânge,
ca să-l poată primi, poetul urcă pe o scară
și stă treaz o mare parte a vieții.

De prea mult extaz,
uneori nu vede mantia înflorată,
nici pâinea crescută în albia dragostei,
numai mlaștina iluziei în care stă înfășurat.

Gulerul cămășii lui este însângerat,
umbra îi strălucește
într-o nelegiuită flacăra.

Neînfricat și singur umblă printre
mai marii cetății, aleși pe criterii perfecte,
călcând pământul așa cum se calcă
atunci când treci
printr-o nuntă de șerpi.

ȘARPELE CASEI

Pământul acesta și toate câte sunt ale lui,
pădurile și cerbii, fiarele,
frunzele uscate și vulpea
cu blana ei mătăsoasă ,
nunta de șerpi ca o schiță a dragostei
pe care ai rătăcit-o printre facturieri –
se adună în jurul casei tale.

Uiți de *prietenii* tăi
care se adună și ei în jurul casei,
scriu cuvinte ușoare,
se compromit
pentru o bucată de iluzie
și cerșesc putere
celor ce nu au nimic în comun cu puterea.
Uiți de *prieteni* pentru că vrei să uiți
și scrii poezii pe pământul care te ține.

Așa îți dictează șarpele casei. El te apără
cu veninul lui luminos poruncindu-ți poeme.
Tu i te supui și scrii aceste cuvinte

ca și cum ai scrie o poruncă
în timp ce picioarele tale dansează desculțe.

Inima îți stă închisă
într-o cutie de foc și nu poți să o atingi,
nu poți să o eliberezi
și nici nu vrei cu adevărat -
(poate că acolo îi merge bine).

În aceste împrejurări
tu refaci lumea în intimitatea șerpilor
ce te înnebunesc cu petele lor colorate,
cu luciul ce-ți frige carnea
și cu amenințarea continuă
care îți mărește pofta.

Urma pașilor tăi
și clipa sprintenă
ce ți se furișează-n așternut,
așezate sunt una lângă alta printre pietre.

De aceea te zbați în poemul tău,
scrii versuri discrete,
chiar dacă asta nu te caracterizează,
mănânci și tu cum mănâncă oamenii - gândurile
care-ți stau lipite pe față ca o vietate,
dansezi goală în piața sufletului,
îți arzi acolo rochia nesupunerii,
citești sonete pentru ultima ta iubire,
te răzvrătești când o mână uriașă
îți acoperă gura

dar nu o muști pentru că îi simți căldura,
așa cum simți căldura de gheață a șerpilor.

La toate acestea adaugi
jăratecul presărat în cale
de bunii tăi *prieteni*
învățați să dezlege cuvinte,
să te descifreze după bunul lor plac,
să se ascundă în galerii
(și le-au săpat de zeci de ani
și nu pot ieși din ele, ar orbi!).

Iată de ce sunt deranjați de pasărea
care te acoperă cu umbra ei luminoasă.

Iată de ce sunt deranjați
de flacăra trupului tău
care arde neastâmpărată
în întunericul lor.

Iată de ce sunt deranjați
de tălpile tale
cununate cu nunta de șerpi.

Vai lor!
Cârțițe - printre atâtea lumini,
printre atâtea flori și frunze,
ierburi, pietre și castele.

Numele lor nu-l pomeni!

Lasă-l să dispară o dată cu ei
într-o lume despre care nu trebuie să scrii.
Numele lor nu-l pomeni!

O poruncă dictată ție
de șarpele casei care te apără,
este și dragostea –
învățată de la cercul strălucitor
și sâsâitul perfect.

Acestea toate și pământul care te ține,
pasărea care îți poruncește,
șerpilor nuntind în culori care înnebunesc,
matematicianul și cifrele lui, dosarele securității,
cârțițele și jocul lor dublu de întuneric,
dragostea ce pare mereu cu aripile prea mari,
cerul, biserica, satul cu îngeri –

vin și se așează în versul tău,
iar tu încerci –
ca-ntr-o construcție bine gândită,
să desparti piatra bună
de piatra care se lasă măcinată de ploi.

Deva, 24 aprilie, 2001

PĂMÂNTUL BUN

Cât despre locuitorii poemului tău,
numai vorbe de laudă,
chiar dacă, uneori,
revolta lor devine chinuitoare.

Iată-i târând după ei leșuri,
aprinzând focuri la marginea filelor,
dansând dansuri ritualice,
impresionându-te cu rigoarea
acestor manifestări.

Tu știi că dansul lor
este anume pentru tine
și nu revolta ce naște limpezire,
de aceea vorbești cât se poate de clar
și totuși prietenii încâlcesc cuvintele tale,
mușcă din ele și scuiă sâmburii
într-un pământ sterp.

*S-au pierdut păsările,
să le ducă în grădina dragostei.*

*Numele lor
sunt din ce în ce mai greu de pronunțat
și aripile din ce în ce mai mici.*

Într-un moment anume ai fost tentată
să răspunzi revoltei
locuitorilor poemului tău
cu revoltă, dar memoria vie
a unui timp ce va veni
ți-a stropit fața cu apă
și ai văzut cum pământul sterp
devine pământ bun.

Va trebui să treacă mult timp
până când lucrurile se vor împlini
în soarele ce diluează norii.

LOCURI ASCUNSE

Folosind așa cum se cuvine
scara de acces spre nivelele superioare
ni se pare necesar a privi cu prudență
șirul de catastrofe ce se completează una pe alta.

Cam de la început știm că există o vreme
despre care cântăm cu gura pecetluită a moarte.
Ne naștem în vremea aceea – păsări naive
în bătaia puștii, admirăm culorile dementiale,
ciugulim din mâna vânătorului stropul de blestem
căruia am învățat ai da numele: - *dragoste*.

Cu acest prilej descoperim
locurile ascunse din noi
unde procreăm în mod natural
pui de poezie,
locuri cu păduri din abundență.
Șerpi cu simțul alunecării
contribuind la partea noastră de venin.

Acolo în locurile ascunse

ne refugiem din extazul politic –
el ne agresează iubirea
ce n-am știut a o ascunde,
acolo ovaționăm crimele zilnice
îndesând bucăți mari de poezie
în gura șerpilor.

Acolo Bărbații Secolului
își așteaptă femeile
improvizând fâșii de nisip
pe marea îmbâcsită de fructe uscate,
acolo, împrumutând securi,
ajustează aripile, prea mari
ce se desfac asupra lor.

Acolo în locurile ascunse
ne refugiem din marșurile obligatorii
acolo plătim de trei ori
bucata de anafură
și ronțăind încet,
ne simțim copleșiți
de greutatea ei.

Deva, 10 octombrie 2001

PUIUL DE CIUTĂ

Spre puiul de ciută
mă îndrept de fiecare dată
când sunt alungată din casă.

Îi vorbesc fericită și înduioșată
despre păpușile uitate în vitrina sufletului,
ca și cum o păpușă
ar mai putea aduce o amintire în jur.

Ay, ciutele pe care le-am hrănit
împreună cu fratele meu preotul Teodor,
ay, puiul de ciută, adus de noi din culcușul lui
să-l creștem acasă.

Nici bunicul Teodor, înțeleptul satului,
care ne-a trimis în pădure
să așezăm puiul lângă mama lui,
neștiind că ciuta îl va alunga,
nu mai poate vorbi despre botul lui umed
și ochii mari,
a iarbă crudă, proaspăt încolțită, a ramuri tinere

stingherite de frăgezimea lor.

Spre puiul de ciută
mă îndrept de fiecare dată
când reveriile se-ntorc scurmând pământul.

Scriu despre el așa cum m-a învățat mama mea
și fratele meu filosoful altarului
ce stă zi și noapte aplecat peste
formula sacră ce-i descoperă cerul.

Scriu despre tine, frumoasa mea pădure,
despre aripile strălucind pe lama de secure,
despre păsările tale prin care trece-nspre seară
fulgerul trupului și șarpele ascuns în frunza de ceară.

Scriu despre puiul de ciută și ochii țintuiți spre noi,
despre botul lui umed și urma pe ștergarele moi,
despre răsuflarea lui pe mâna mea când scriu,
despre vânătorul plecat să vâneze-n pustiu.

Spre puiul de ciută mă-ndrept în fiecare seară
când reverii pierdute asupra mea coboară.

Deva, 12 octombrie 2001

ARMĂSARUL TIMPULUI

Armăsarul timpului este cel care ne aleargă.
El vede cu ochii cu care
eu nu pot deosebi răul de bine
atunci când sunt în preajma iubitului.

Eu nu-l cunosc, nici limbajul lui nu-l știu
dar cel mai frumos peisaj
mi se pare a fi acela în care mâinile se încurcă
strălucind.

O pisică deschide ochii și nu vede
amănuntul destul de dureros al mâinii mici
cuprinsă în mâna puternică
dar simte alunecarea șarpelui spre nuntă.

Așa se face că scriu despre mâini –
ele au păstrat ceremonia nealterată.

Asemănarea fizică nu este o moștenire,
poate dansul nedescoperit văzului,
senzațiile pe care le scoatem de sub sâni,
le luăm în brațe, când ele ne iau pe noi în brațe,

le ștergem la ochi să nu înceapă să plângă,
când ele ne șterg nouă lacrimile.

Palmele asudate, conversația exactă
rostită în același timp de buze diferite,
abandonul în brațele unui șuierat
ce declanșează fulgerul sub piele,
asta mi se pare demn de bărbații secolului.

Armăsarul timpului este cel care ne aleargă,
macină în copite trupul în care stai și sacrifici păsări.
El aleargă, macină în copite
fluieratul unui șarpe sacru
pe care îl fluieri o singură dată în viață.
El aleargă, macină în copite
scheletul clipei care
o singură dată devine fosforescent.

Armăsarul timpului – el aleargă,
macină în copite cântecul morții și al vieții,
cântat pe zidurile cioplite cu grijă,
lovește cu potcoavele plumbul vărsat,
comprimă ruina iubirii
rectificând accesoriile necesare abandonului.

Doamne, cel mai frumos peisaj,
nu-l prăda în mersul pe trotuar.
Lasă-ne, însemnându-l să nu-l uităm,
când miri, cu moartea pe față,
vom trece prin oraș
unul purtându-l pe celălalt
pe spinarea unui armăsar al timpului.

ȘARPE CU O MIE DE CAPETE

Uneori , ca și cum ai fi șarpe
cu o mie de capete, numai bun pentru nuntă,
ca și cum ai fi vipera adormită în jurul bărbatului,
te lași furată de numele unei păduri
ale cărei animale se răzvrătesc în sânge.

Îi simți rădăcinile și coroana înaltă,
ochii ei verzi și mușcătura.

Întocmai ca și tine am simțit și eu otrava ochilor,
întocmai ca și tine, am plătit dreptul de-a cânta,
dreptul de a face planuri
fără susținere sentimentală.

Ierburile din jur au culoarea belșugului,
ierburile au cântec și urma dragostei
pe care o blestemi
ca și cum ți-ai blestema copilul.

De aceea nici măcar sâsăitul șarpelui
care te-nvăluie de sus până jos,

nici mușcătura lui ca un sărut pe care îl așteptai
nu mai au importanță în preajma
Bărbatului Secolului.

De aceea îți smulgi
bucată cu bucată dragostea,
o alungi câinilor care stau și latră
la marginea poemului
apoi plângi stând goală în intersecție
fără să-ți pese de judecata prietenilor.

“Iartă-mă!” strigi către Domnul
în orele tale de rugăciune
care sunt din ce în ce mai rare.
Apoi, ca și cum ai fi uitat,
treci mai departe
mestecând aceleași cuvinte.

“Iartă-mă!” strigi
ca și cum o dată la o mie de ani
ar striga cineva în urechea pământului
pe care îl săruți cu sărutul femeii exilate.
Numai bun pentru nuntă
inelul format de șarpele
cu o mie de capete și iarba.

Mai aproape de el stai și-ți construiești poemul.
La el lucrezi zi și noapte cu brațele pline de sânge,
tencuiala îți intră în ochi, te orbește, iar tu,
după dragostea dată ție de Domnul, construiești.

Vremuri bune și rele la un loc aduni în poemul tău.

Vremuri bune și rele ca-n basmele pe care le-ai uitat.

Spațiul bun și rău în aceeași rotire,
oameni mari și mici
ca-ntr-un furnicar de care îți este teamă.

Și toate acestea în fața Bărbatului Secolului
care crește pui în poemul tău
căruia îi ești femeia - femeie
și nu păpușa din vitrină
cântând după bunul plac al celui
care întoarce cheia,
chiar dacă a trecut ceva timp
de când nu v-ați iubit și voi ca oamenii.

Altminteri ce ar putea să mai însemne
predica prelatului
și plinătatea unui discurs politic?

Se poate repeta sâsâitul șarpelui
cel cu o mie de capete
pe care-l purtăm înfășurat
în jurul taliei.

Deva, 8 martie, 2001

BLESTEMELE UNUI BĂRBAT

Îmbibată cu apă stătută, murdară, înverzită,
plină de semințe sterpe,
așa văd viața de pe calul meu
despre care am scris destul de rar.

Peste toate
blestemele unui bărbat
iubit așa cum iubește o poetă
din spatele calului ei.

Așa văd viața de pe calul meu,
așa văd iubirea bărbatului: o sufocare lentă
în care moartea survine
tocmai când ai crezut că ai scăpat,
judecând după culoarea din obraji.

Urăsc totul, mai puțin poemul,
el îmi iartă josnicia unei vieți
furată unei alte vieți.

Limbă de pasăre să fi avut
nu l-aș fi cântat

cu mai multă dragoste pe poemul
ce-mi este tată, frate, soț,
ce-mi este copil și amant.

Cu el îmi împart toate bucuriile.
În brațele lui adorm seara spălată cu lacrimi.
În brațele lui mă trezesc dimineața
cu frica șarpelui sub sân.
Cu el îmi împart masa, casa,
patul și cerul cu înger
dar și calculele stupide.

În vuietul acestui poem
se adună limitele sinelui.

Nu ignor semnele lui,
cuvintele și jocul frazelor,
hohotele care-i sparg pereții
ca și cum ar fi pereții unui castel
care a auzit prea multe.

Căci ce castel e acela
care nu adună la un loc
hohotele de plâns și zâmbetul tandru
ce leagănă iubitul?

Poemului îi admir caii din cuvinte,
pieptul ieșit din cămașă,
haitele de lupi care nu reușesc
să-l înspăimânte
în timp ce bărbatul blestemă
ca un câine fără cap.

AI DESTULĂ PUTERE

Angajator obligat să negociezi salarii mizere,
într-o lume în care totul se cumpără și se vinde
la un preț de nimic, asemeni sexului
căruia i se supun bărbați și femei,
fără discernământ.

Asta ești, în lumea plină de oameni mici,
furnici trăind pe spinarea altor furnici.

Asta ești, și zadarnică îți este revolta
ascunsă într-o oglindă spartă.

Încerci să aduni cioburile
dar mâna îți sângeră,
corpul tot, celulele căroră
le-ai dat voie să înflorească,
buzele și piersica din obraji,
lumina ochilor și fulgerul.

Toate sângeră, urlă urletul morții,
iar tu aduni cioburile

ca și cum ai aduna lucruri de mare preț.

Încremenită în sunetul mobil
care urlă ca o fiară spărgându-ți auzul,
asta ești - un angajator
obligat să negocieze salarii mizere
într-o lume de oameni corupți.

Ai destulă putere să îngropi buzele nopții,
să alungi cerșetorii din cetate,
să fii mai înaltă,
să ai picioarele lungi
și tocuri foarte subțiri.

Să ai în vedere ochii demonului,
buzele și mâinile,
corpul binemirositor
și logica unei iubiri.

Ai destulă putere
să faci amor cum
n-ai mai făcut niciodată,

Este frumoasă moartea
și vălul ei este mai alb ca al miresei,
liniștea ei mai mare
ca liniștea din brațele iubitului.

Dar, brusc
cineva îți șterge lacrima
cu un ștergar alb.

Încă n-ai devenit șarpe
în nunta pe care o pregătești.

Ești doar un angajator
obligat să negocieze salarii mizere
într-o lume în care
totul se cumpără și se vinde
la un preț de nimic.

București, 21 aprilie, 2001

IASCA UNEI VORBE

Oameni mici și interese meschine,
la fiecare pas, asta întâlnești
în orașul tău, în care ești captiv.

Pământul în care ai aruncat semințe bune
se întărește și crapă.
Cât despre păsările
care le-ar fi putut duce-n altă parte –
numai de bine!

Ele stau și ciugulesc firimituri
din mâna vânătorului.

Iată cum stai acum și plângi
în orașul acesta murdar,
plin de omuleți,
oraș încurcat în experiențe mărunte,
pe care nu-l mai suporti.

Dacă ești o răzvrătită,
îți prind bine lanțurile prinse la picioare,
cătușele și biciul prelins pe șira spinării.

Și toate acestea ca o binecuvântare
pentru corpul tău
pe care nu-l mai hrănești convenabil,
ca o binecuvântare dragostea flagelată.

Iasca unei vorbe poate fi aprinsă ușor.
Stai să-ți arzi mâinile pe jăratecul ei
și nu mai vrei nimic de la omuleții din jur,
numai moartea
să te îmbrățișeze ca un amant.

Unei ferestre înnegrite de fum
nu-i adăuga perdeaua imaculată –
ochiul luminii
va luci pe pielea ta cristale albe.

ALGEBRA SENTIMENTELOR

Nu ne mai rămâne
decât să vorbim despre pisica rațiunii.
Ea ne ia de mână și ne spune: Hai!

Aflăm că științele exacte
sunt mult mai ispititoare
decât lumea noastră cu himere
în care matematica unui dureros pelerinaj
se învață cu sacrificii imense.

Iată lucrurile de preț:
geometria poemului,
algebra sentimentelor,
tabla de șah și regina.

Melancolia
închisă în cutia cu naftalină,
cerul și stelele în dulapul ros de carii.

Câmpul verde –
o utopie la care visează nebunii,

Apa limpede -
o gură plină cu zăpezi.

Nimeni nu mai plânge
și totul se reduce la un fel de calcul
pe care soția și soțul
îl reia de undeva foarte de jos
și îl duc cu ei navigând pe o mare moartă.

Acum nu ne rămâne altceva de făcut
decât să vorbim despre pisica rațiunii –
ea alunecă prin poem
ca o barcă pe apa limpede,
nu toarce niciodată, așa cum torc pisicile.

Nebuna de pisică,
face gesturi ce aduc a dragoste,
deschide cu laba un album cu fotografii
în care un bărbat și o femeie
își lipesc buzele de o sticlă colorată,
apoi, într-un calcul exact al săruturilor,
lasă să li se vadă strălucirea de sub piele
numai atât cât vor ei.

Cât despre melancolii,
cineva le-a sufocat,
închizându-le într-un seif
cu parolă indescifrabilă.

STARE

Priveliștea se luminează
și ce dimineată
ca o vreme din altă vreme
numai bună pentru a justifica dansul,
neliniștea în numele căreia oficiezi,
marginile ei solare
și alte ritualuri de preț.

Priveliștea se luminează
și ce amiază izvorâtoare.
Ai creat o Holograma cu brațe de sânge,
ai creat îmbrățișarea ei transparentă.

Acestea toate, ignore,
să le așezi într-o cutie
pe care n-o mai deschizi. - așa ți se poruncește
atunci când apare liniștea.

Liniștea care-ți sporește lacrima
este înrăită,
mușcă asemeni câinilor comunitari.

Tu iubești neliniștea.
Adormi pe pieptul ei
ca un pui de mierlă
adormit sub aripa care zboară.

La judecata acestor stări
chemi cuvintele.
Ele îți răspund cu generozitate.

Îți aduc poemul pe care l-ai născut.
El vine, ca o încununare a neliniștii,
cu biciul dragostei și te biciuiește.

Noroc că toate acestea,
alături de alte daruri de preț,
pe care ni le oferim singuri,
mărite la microscopul dragostei,
prind viață.

Așa se face
că poemul pe care-l scrii
îți sărută gura,
umărul și mâna,
ca și cum te-ar iubi.

Priveliștea se luminează
și plimbă deasupra
exact atâta strălucire
câtă putem îndura.

OCHIUL

Până să devină ochi adevărat
a trecut prin ce se cheamă lacrimă
sau cum spun cei care se cred mari
apa prin care viața exprimă viață.

Numai cuvintele
spuse în genunchi,
cu sângele pe buze,
pot exprima
lumina ochiului ce devine ochi
atunci când îi trosnește lumina.

Până să devină ochi adevărat
a coborât spre podul palmei
și de acolo
până la uleiul încins înăuntru
n-a mai fost nici un pas.

Urletul fiarei
și strălucirea șarpelui nuntind
uitate-n filele anterioare
încă se mai numesc

văzduhuri fumurii
în ochiul
care se cheamă ochi.

lată-l deasupra apei
venind ca un împărat
al ploilor,

plesnind
dintr-un bici de piele
pe șira spinării.

OSIA BUCURIEI

Ating cu pieptul osia bucuriei
când oaspeții poemului vin cu brațele pline.
Nu voi mai plânge, numai de bucurie!
Cât despre oaspeții mei, eu i-am chemat.

Vă spun: petrecerea mea și a pruncilor mei
nu aveți cum să o faceți de ocară.
Uleiurile sunt pregătite, și vasele.
Ce poate să-nsemne acestea?
- Este lucrul ce trebuie înfăptuit
după cum e ritualul.

Ating cu pieptul osia bucuriei,
cu mâinile spăl picioarele celor chemați,
învăluți cu părul corpul dragului
și sărut urma șarpelui din jurul casei.

Cândva mi se va plăti această clipă.
Voi purta ca o împărăteasă însemnele pe frunte.
Cândva voi trece susurând subțire și blând
ca o apă ce se ascunde într-un pârau de munte.

ÎNGERUL

Îngerul e liber să vină
să scuture-n jur straietele sale de aur.

E liber îngerul să mă asculte
cum îmi spun rugăciunile
scormonind prin mădulare să nu uit ceva.

El vine. Stă mereu în preajma mea
nu prea departe să-l pot chema la nevoie.

Îmi cunoaște gândul
și când eu întind mâna spre pâine
îmi spune:

la și mănâncă!
Nu aceasta este pâinea
ce-ți va lăsa pe limbă gustul sângelui, ia!
Cine a mai mâncat să mai mănânce!
Nu după conturul ce-l ascunzi în palmă
se va judeca urma ce o lași pe pământ.

Când mă ghemuiesc
în colțul iubirii mele
și stau acolo tremurând,
înghițindu-mi cuvintele
ca o copilă,
îngerul meu vine,
mă îmbracă
într-o haină de nuntă
și-n urmele genunchilor mei
cresc flori albe
ca laptele morții.

NE TÂRÂM PE PĂMÂNT CA ȘERPII

Ne târâm pe pământ ca șerpii.
Mușcăm atunci când suntem mângâiați.

Rupem bucăți din mâna întinsă spre noi
în semn de dragoste
și apoi le aruncăm,
bucurându-ne.

Ne târâm pe pământ ca șerpii.
Ne ascundem printre ierburi și frunze,
pândim piciorul desculț să apară
și scoatem sunete stridente
când jăratecul este pe măsura
veninului ce-l aruncăm
încoace și încolo,
bucurându-ne.

Ne târâm pe pământ ca șerpii!

Numai că,
în înțelepciunea lor,

șerpilor
Își leapădă veșmintele prea strâmte.

Pe când noi,
goi printre semenii noștri goi,
ne scuipăm unii pe alții
arătându-ne cu degetul.

Batjocorind
și aruncând vorbe de ocară,
ne bucurăm.

Ne târâm pe pământ ca șerpilor.

Numai că,
în goliciunea noastră,
noi blestemăm
pe cei ce ne binecuvântează,
ucidem pe cei ce ne dau viață
și-i adăpăm cu venin
pe cei ce-ntind înspre noi
paharul curat
plin cu iubire.

O FORMĂ NOUĂ DE IUBIRE

De multe ori stau singură,
mă uit pe fereastră
și văd cum afară este pustiu.

Atât de pustiu
că nici blestemele -
ca o formă nouă de iubire
nu se arată.

Ceva nu mă lasă în pace,
cu toate că am capacitatea de a mă îndepărta
atunci când se ridică o mână asupra mea.

După o vreme mă trezesc.

În consecință -
îmi este dor de dimineți.
Eram buni și frumoși
ca noii născuți.

Și acum ce răi suntem –

cum ne blestemăm unii pe alții!

Cum ne oferim daruri
așteptând să ni se-ntoarcă dublate,

cum închinăm osanale
așteptând imnuri de slavă,

cum turnăm în pahare vinul ales
așteptând să ni se prelingă pe limbă dulceața-i.

Și cum iubim ca fariseii
așteptând să fim iubiți.

Unde stă ascunsă dragostea / Doamne
și unde ființa ei
ce ar putea umple pustiul de afară ?

Unde,
pâinea aruncată
în cel ce aruncă în noi cu pietre?

CĂTRE SINGURĂTATE

Pare că am uitat tot ce am învățat
și cum stau în fața ta singurătate
cineva scrie cu mâna mea
versurile acestea singure.

Pare că cineva scrie cu mâna mea
condamnarea la poezie.

Oglinda îmi arată chipul tău, singurătate,
îmi arată chipul prințesei adevărate
ce am exilat-o în satul Vălani
în care mă duc din ce în ce mai rar
și despre care scriu din ce în ce mai des.

Acolo în oglindă ar trebui să intru și eu,
să-mi construiesc acolo o casă albă,
să presar semințe, să le stropesc,
să le privesc cum cresc,
să am acolo pădurea mea singură
și o mulțime de păsări.

Vuietul aripilor lor nu vreau să-l ignor
și de aceea scriu versuri cu rujul pe luciul oglinzii
să rămână mărturie celor ce vor căuta acolo
chipul tău, singurătate.

Ușa oglinzii rămâne deschisă
iar eu, sub greutatea poemului
care mă scrie cu sângele lui,
îți vorbesc într-un limbaj sacru,
mulțumind Domnului pentru toate.

Iubirea nu mai este iubire în ochii zilei.
Lumina se prelinge pe degetele mele
iar eu mulțumesc Domnului ca-n pruncie.

Dacă ridic ochii spre tine, singurătate,
cineva mă obligă să port
veșmintele prea strâmte ale fericirii.
Cineva îmi așează pe frunte
cununa ei aprinsă care mă aprinde.
Cineva îmi ia mâinile și mi le stropește cu acid.

În acest timp eu beau paharul,
mulțumind pentru chin.

În oglindă, alături de tine, singurătate,
poemele sunt păsări cuibărind,
iar eu purtându-mi cu fală,
la vedere chinul
ca o regină sceptrul și coroana.

Numele tău nu-l știu a fi cuprins
în dicționarul fericirii, singurătate.

Umărul peste care am aruncat semințele
în semn de protecție dă lăstari.

Așa am aflat că în fața ta, singurătate,
printre hârtii, cărți, stilouri,
telefoane, facturieri și calculatoare
crește șarpele casei în strălucirea lui
așa cum l-am cunoscut în pruncie.

IUBIREA

Ce nume poartă lumea aceasta
în care un bărbat și o femeie
intră în cercul de lumină
din care peste câteva momente iese un înger?

Ce nume poartă lumea aceasta
nedefinit de răcoroasă în flacăra ei
adeseori pierdută
printre vipere venite de departe
pentru a-și sărbători în ea nunta?
Ce nume poartă limpezimea ei fără seamăn?

Te plimbi în această limpezime a ei
mulțumind Domnului
pentru imensitatea viorie
a pădurilor de nimeni văzute.
Aparții acestei lumi ca unei comunități
care a învățat să-ți tolereze prezența
după ce te-au văzut cum îți porți
în afară de tine inima.

Înainte de a te naște,
mama ta te-a învățat numele acestei lumi
în care un bărbat și o femeie intră în lumină
și se prefac ieșind de acolo
într-un singur înger.

Îl privești.
Vine spre tine
și-ți așează o aripă pe creștet.
Ochii lui refac cerul.
Ei sunt mărturia aripilor tale.
El nu te-a părăsit niciodată și tu știi asta.

Numai în prezența lui
descoperi urma unui șarpe
ce ți-a păzit casa,
numai cu el intri în pădurea
pierdută dar crescută
ca o prelungire invizibilă
într-un ținut de care-ți este dor.

Îl privești.
Vine spre tine cu lumina și glasul lui
ca un copil care cântă în pieptul tău
zi și noapte,
gângurește cu sânul mamei în gură.

În timp ce tu te emoționezi
scriind despre îngerul lumii tale,
ceilalți își povestesc visele lor
ca pe niște fericiri posibile.

NU ESTE LA ÎNDEMÂNA ORICUI

Să vorbești despre iubire
atunci când îți simți mâna
aprinzându-se de o lumină nouă
ce a venit la tine singură
nu este un lucru la îndemâna oricui,

cum, nu la îndemâna oricui
este a se naște din nou.

Să fii pasăre,
să înalți aripi desprinzându-te de pământ,
să te așezi în arborele dragostei, să cânti,
nu este la îndemâna oricui,

cum, nu la îndemâna oricui
este a vedea păsările
în mijlocul acestei lumi
plină de oameni ținuiți pământului.

Să vorbești despre iubire
în lumea plină de ură,
nu este la îndemâna oricui,

cum, nu la îndemâna oricui
este a zidi catedrale,
a şlefui piatra cu sângele său,
vitralii cu vitralii
până ți se usucă în privire culoarea.

Nu la îndemâna oricui este a înălța turle,
a învăța păsările să depună ouă
pe acoperișurile catedralelor,
în lumea aceasta în care
acoperișul se fură cu turle cu tot.

ZĂPADA NOPTII

Buzele îți sângeră în zăpadă
când pronunți numele morții
atât de frumoasă.

Buzele îți sângeră în cana cu lapte
când chemi șarpele casei
scâncind ca un prunc.

Pare că ai rosti cuvinte de jăratec
așa le simți cum îți ard pe limbă
toate poemele.

Cum stai singură
în fereastra singurătății
și privești ploaia
ce seamănă cu o femeie imensă
ce-și poartă pe sâni chipul îngropat,
pare că ai privi propria ta moarte
călare pe calul ei de frig și întuneric.

Buzele îți sângeră în zăpada nopții
când alergi printre oameni

și nu dai nimănui de bănuit
că porți o rană
ce-ți sfredelește pieptul

chiar dacă ai știut din capul locului
că a vieții în lumea de oameni morți
este a te supune unor tipare
insuportabile.

CÂNTĂRI

PRIMA CÂNTARE

O neliniște verde-mi acoperă versul,
mă duce-n pădure printre păsări și vulpi.
Un cerb urcă printre arbori spre lună,
la marginea poemului se-aud cum urlă lupi.

Fantoma unui prinț apare-ntre ramuri,
puii de vulpe cresc în mirosul de sânge.
În aerul umed cineva flutură flamuri
se văd ferigi de foc în ochiul ce plânge.

De prea mult vers o pasăre în mine
își crește puii învățându-i să zboare.
Mi se desface rochia de-atâtea lumine,
pieptul dă muguri, locul aripei doare.

Alunecând printre lucruri – vulpe prin frunze,

Înălțând aripi când ploi-i prind gustul,
materia verde în extaz îmi ajunge la buze.
Din strugurii zborului picură mustul.

Pasăre sunt și vulpe în aceeași oglindă,
zbor și alunecare în aceeași pădure,
fulger sunt, noapte stând cerul s-aprindă,
țipăt și încremenire în lama de secure.

A DOUA CÂNTARE

Departa de lume, amăgești lupii cu vorbe.
În jurul tău, ca-n jurul mesei, stau cuvintele.
Se hrănesc cu sângele tău, cu viața,
cresc, iau forma sufletului tău,
îți îmbracă veșmintele.

Departa de lume,
pădurea și ochii pe care-i invoci în amiază,
frunzele care mișcă spre tine aprinse culori,
arborii și carnea rotunjită a ciutei
renasc lăstari timizi sub marile ninsori.

O aripă spulberă noaptea ce stă să se nască.
Mâna ta se aprinde pe luciul alb al hârtiei,
dansează cu nerușinare îndepărtând somnul,
aduce-n pădure grâul preaplin al câmpiei.

Atât de aproape umbra pădurii îți mângâie brațul.
Atingerea ei ușoară și caldă te calcă-n picioare,

te reaşează-ntr-o ordine anume,
îţi arde poemul, îl umple de floare.

Vine aproape de tine vuietul iernii,
pădurea-ncărcată de muguri şi lupii urlând,
aerul îngheţat ezitând să te-atingă
când îţi priveşte cuvintele în jurul tău, tăcând.

Uneori, aleatoriu, vorbeşti despre cerbii pădurii,
despre zilele-n care te-au purtat în spinare
printre arbori şi zăpezi ca-n basme
până s-au pierdut împreună cu tine-n ninsoare.

Te aud şi acum cum cânti cântecul vieţii,
strângând cu putere de coarne, râzând.
Îţi văd bucuria preschimbată în fiinţă umană,
ignor bârfele şi lupii urlând.

Părul tău este una cu părul pădurii,
ochii tăi sunt ochii fiarei în noapte,
buzele sunt frunzele cu focul lor verde
când muşcă fără de saţ lumina din zi şi din noapte.

Părul tău tremurător de viaţă ca un tânăr
în aerul umed de rouă, când te cuprinde
pare a fi braţul iubitului uitat în poeme
când versul ce ţipă a naştere voriu îl aprinde.

În cercuri mari ca apa când se naşte,
în jurul tău văd cum rotesc cuvinte,
păsări nemaiîntâlnite în pădure,

fluturi cu o mie de aripi-n ramurile sfinte.

Liziera pădurii se mișcă a noapte.

Tu treci în adânc măsurând pașii ciutei.

Depart de lume, amăgești lupii cu vorbe.

În jurul tău stau,

ca-n jurul mesei, cuvintele.

Ele te scriu

mușcând din tine câte o bucată,

bând câte o cupă

cu fiecare nou poem.

A TREIA CÂNTARE

Mai stai lângă mine până descopăr
că vie sunt în mulțimea de morți,
că-n lumina ta ființa-mi dansează
conturând o nouă ființă la porți.

Mai stai lângă mine așa amețit
de vinul vieții / curat ca un prunc
să te scot din apă ca la botez
să fii viu când în ierburile tale m-arunc.

Mai stai și rostește acest adevăr
ce-mi sparge auzul când urcă de pe buzele tale,
îl ascunzi cu grijă în zilele umbrei
îl îngropi sub pietre / îl arunci pe vale.

O / cât am grăbit momentul să vină,
să calc pe el ca o împărăteasă,
cu trupul gol, ca-n pânțele mamei,
să-ți fiu stăpână și femeie în casă.

Nu cunosc păgâna ce-mi dansează-n poeme,
nu cunosc bărbatul ce-mi spune cuvinte de dor,
el îmi imită versurile / le rescrie cu buzele,
atingerile lui mă învie / trupu-mi devine ușor.

Ai venit la mine amețit de vin
iar eu ți-am turnat în sânge băutura vieții.
Puțini muritori sunt binecuvântați ca și tine,
puțini sunt cei ce o primesc în zorii dimineții.

A PATRA CÂNTARE

Dezbracă-mă de rochia acestei iubiri
de corsajul ei care mă strânge.
Îi simt cusăturile cum îmi străpung carnea
poleindu-mă ca pe-o statuie-n sânge.

Dezbracă-mă de o ființă cu o mie de capete,
o simt cum crește, se umflă și mă cuprinde,
Doamne - cum să o fac să plece din mine
când sufletul versului păstrează ce are dar se aprinde.

Dezbracă-mă de această rochie – Doamne,
prea strâmtă pentru aripa mea de poet!
Îmi taie în carne urme păgâne,
îmi adâncește rana șarpelui ce am purtat la piept.

Dezbracă-mă de ființa ce îmi crește sub sân,
îmi răscolește pământul și nu mă lasă să trec.
O urăsc cu toată iubirea de care sunt în stare,
în țara visului meu o petrec.

A CINCEA CÂNTARE

Din ce în ce mai des mă recunosc
a fi copilul construind castele,
din ce în ce mai des în luciul apei
admir și risipesc șiraguri de mărgel.

Din ce în ce mai des alerg plin ploaie
înfășurată-n straie mișcătoare,
în apele ce mă cuprind ca un bărbat
arunc la fiecare pas câte o floare.

Sacrific în grădina trupului câte un miel,
sângele lui mă spală cu iubire,
în biserica prunciei se-aud psalmi,
din candelă urcă un fir de limină subțire.

Din ce în ce mai des fiind copilul
alerg prin flori cu picioarele goale,
albinele vin și se duc încărcate cu versuri
poemul îmi poleiește castelul singurătății în soare.

A ȘASEA CÂNTARE

Poetul este cel care scrie
versuri de sânge pe lucruri de preț,
el își împarte cu tine bucuriile și lacrima
iar tu îl privești de pe tronul tău cu dispreț.

Otrava ochilor tăi al căror nume nu-l știe
o simte cum îi picură pe limbă,
îți vede corpul transparent cum ascunde comori,
aripa iubirii de care ti-e rușine
cum penele în flăcări își schimbă.

Poetul respinge foșnetul frunzei uscate
bănuită a-ți fi acoperit fragila iubire,
în jurul tău aleargă trandafirul poeziei,
el îți toarnă vinul curat în potire.

Ar trebui să știi din capul locului cine
este cel care sângeră când tu ești rănit,
să nu-l privești de pe tronul tău cu dispreț
când ființa-i tremură sub ochii tăi ca sub cuțit.

A ȘAPTEA CÂNTARE

Rar privește cineva către realitate
când realitățile sunt construite de noi,
rar cineva cu o carte în suflet
recită versuri sub arborii goi.

Dragostea este plecată departe
într-o pădure zidită în cărți,
o ronțăie lupi și mistreți cu colții crescuți,
o împarte singurătatea într-o mie de părți.

Dragostea este închisă-n poeme,
în cutii de aur / de lut / ori de piatră,
rar cineva făcând gesturi ciudate
deschide poemul și-o caută.

Câini uriași ling urmele ei învechite,
lava o acoperă / o ucide frumos c-un sărut,
floarea ei și-apierdut sămânța cea bună,
păsările au presărat-o într-un sec așternut.

Rar, cineva în pământul mușcat de un lup,
mai lasă-n cădere stropii de vin.
Rar primește cineva floarea roșie
ce-ți picură-n sânge uitatul venin.

A OPTA CÂNTARE

“binecuvântată fii singurătate!”

În seara de An Nou, cum se cuvine,
te-am așezat la masă lângă mine
și-acolo cu mesenii mei de ceață
te-am sărutat pe gură și pe față.

Am turnat vin în pahare și cu drag
ne-am așteptat colindătorii-n prag.
Vinul, ca șarpele, a curs printre pahare
și casa mea a fost în sărbătoare.

Atunci din stânga mea un vers anume
a început a spune despre lume,
justiția coruptă și templele furate,
aripile strânse-n legături și uneori tăiate.

Se tânguia ca mama la răscruce
ținând în brațe, ca pe-un prunc, o cruce.
Mesenii mei i-au așezat pe gură
o palmă rece ca și o arsură.

Versul din dreapta mea, ca o lumină,
s-a ridicat știind paharul cum să-l țină
și din cealaltă parte-a inimii de-acolo unde
sângele știe templul a-și ascunde,

a început a țese o vrajă pe care
am văzut-o coborând uneori în altare.
Tu-l priveai din capul mesei blând
ochii tăi erau ger și flacăra într-un cerc, arzând.

Te-am văzut atunci, demonul fanatic,
cu veșmânt de preot și cu pas hieratic,
cum treceai măreț prin această lume
cunoscând puterea orei fără nume,

te-am văzut cuprins de-o caldă paloare
ca de-un foc ce-aduce pe zăpezi suflare,
pare că ai băut cupa ce se varsă
peste o iubire într-o formă arsă.

Te-am privit și-acolo,
ca-n povești o boare,
am lăsat cuvântul spre tine să zboare,
iar gura hrănită de tine cu moarte
mușca din poeme ca din mere coapte.

Stau și te sărut
singură la masă,
îți deschei cămașa,
bate vântu-n casă.

Ochiul tău de demon
arde coala albă,
bate vânt cu gheață
cupa o răstoarnă.

Afară e viscol,

undeva-n cetate,
poetul aprinde
focul într-o carte.

Deva, 31 decembrie 2001

A NOUA CÂNTARE

BLESTEM

Așa ți-ai blestemat iubitul
în seara de an nou:

*Te blestem cu pașii cu care-am alergat
spre cetatea-nconjurată de șerpi și de ape,
cu pașii cu care te-am urmat la viață și la moarte
cum urmezi cursul unei ape până-n mare
ori prin livezi pomii cu fructele coapte.*

*Te blestem cu genunchii cu care
ți-am sărutat urmele genunchilor tăi când eram vie,
te blestem cu genunchii sub care cresc spini,
să te prefaci în mare
de vietăți pustie.*

*Te blestem cu coapsele cu care te-am strâns
în ceasul morții cu masca pe față.
Cu ele am fost ciuta iar tu vânătorul
uitând că nimic etern nu răsfăț.*

*Te blestem cu mijlocul cu care cândva
te-am primit printre șerpii blânzi din castele.
Încinsă cu vipere și cu urzici am pornit spre tine
iar tu, în ceasul descărnării, ai chemat ploaia
cu venin să ne spele.*

*Te blestem cu mijlocul după care ți-ai strâns
brațul tău de vânător înrăit,
să te prefaci în șarpe să te leg
în jurul meu în ceasul răzvrătit.*

*Te blestem cu sânii sub care-ai avut
castel ca-n poveștile cu zei și cu zâne,
să te prefaci în piatră, să te-așez
pentru nuntire-n templele păgâne.*

*Să te prefaci în piatră, să te-așez
în pragul porții, să-mi săruți piciorul,
să te aud cum plângi când îți strivesc
pe gură
aripa,
cuvintele și zborul.*

*Te blestem cu sânii pe care i-ai cuprins
în căușul palmei ca pe-o pâine caldă,
să ți se prefacă mâinile în torțe,
să te văd arzând ca soarele-n zăpadă.*

*Să te prefaci în munte cu arbori și alei,
să trec prin tine la braț cu alt bărbat,*

*să-adorm pe mușchiul tău cântând
în brațele iubitului sub cerul înstelat.*

*Te blestem cu umărul rănit până la os de buzele tale,
să-ți crească pe ele mulțime de flori,
să le calc în picioare și să râd în hohot,
să le mușc apoi să le arunc în ninsori.*

*Te blestem cu mâinile,
să n-ai în mâinile tale putere,
să plângi și să-ți muști degetele ca un prunc,
să râd de bucurie când tu plângi de durere.*

*Te blestem cu mâinile cu care
ți-am mângâiat tot corpul ca și cum
aș fi stropit cu vin și cu lumină
sămânța așezată-n pământul meu cel bun.*

*Să te prefaci în pasăre de foc,
să-mi cerșești potirul cu semințe și apă,
să te închid în colivie și să-ți dau
în locul semințelor cupa cu otravă.*

*Te blestem cu ochii. Flacăra lor
să te ardă,
să te prefaci în cenușă,
să te presar pe alee,
să trec peste tine spre odaia ascunsă.*

*Ca piersica obrazilor mei să-ți fie cerul gurii
ars de dorința mustului din fruct.*

*Să te prefaci în vultur,
să-mi ciugulești din palmă
semințe cu miros de lut.*

*Te blestem cu părul,
cu urechile,
cu auzul
să te prefaci în vers, să pot să te scriu,
să-ți sărut mâinile, gura și pieptul,
să te așez ca pentru nuntă-ntr-un sicriu.*

*Te blestem cu buzele cu care
te-am sărutat ca pe un înger de foc,
te-am spălat cu sărutul în prag de altare,
te-am înălțat în ceruri
când pe pământ n-a mai fost loc.*

*Să te prefaci în piatră să te-așez
în pragul casei mele, să îți simt
sărutul tău pe talpa mea cum arde,
cercul în care încă mă mai prind
să-l simți rotindu-te până departe.*

*Să te prefaci în iarbă, să adorm în tine.
Să mă cuprinzi cu brațele de viață verzi,
să mă săruți cu mierea amară de albine,
să adorm la pieptul tău cu un bănuț în palmă
cum doarme flacăra luminii în amiezi.*

Deva, 31 decembrie 2001

CĂTRE CITITOR

Să-mi împart pașii cu tine.
Pașii sunt avutul meu cel mai de preț
și asta aș vrea să strig de teama singurătății.

Pașii care mă duc pe un drum
scris cu majuscule
așa cum se întâmplă câteodată
când îmi apropii sâni de fața iubitului
iar el, fiindcă nu mai are timp ,
se descărnează încordând liniștea morții.

Să-mi împart brațele cu tine.
Brațele sunt avutul meu cel mai de preț
și asta aș vrea să afli și tu
când te lași legănat de haos
în fecundarea poemelor.

Brațele cu care te strâng în fiecare vis al nopții
nesfârșite și negre ca o văduvă.
Brațele ce-mi scriu poemele
arătându-mi piatra ce trebuie șlefuită,

brațele ce-mi înconjură genunchii mei și ai tăi
atunci când, în cel mai intim moment,
suntem din nou copii
răsturnând ordinea lucrurilor.

Să-mi împart lumina cu tine
așa cum în copilărie
îmi împărțeam dulciurile
cu fratele meu.

Să-mi împart lumina.
Ea izvorăște de pe buzele noastre
atunci când rostim
în același moment,
aceleași cuvinte.

Să-mi împart bucuria cu tine,
ceremoniile luminii și ale furtunii,
ale pustiului și ale pădurilor pline.

Adolescența surpată să o împart cu tine,
să avem la îndemână o specie a unei flori
ce dezvoltă continuu în jurul nostru miresme.

Să-mi împart viața și moartea cu tine,
să călărim același cal
să fii Bărbatul Secolului
ațipind la pieptul meu de poezie.

REFERINȚE CRITICE

OCTAVIAN SOVIANY

„Paulina Popa dezvoltă o poetică a paradoxalului, pe parcursul căreia rostirea se interoghează în legătură cu propriul său rost descoperindu-și încărcătura de întuneric și de lumină, de vreme ce este asociată luminii care orbește, orbirea traducând poate în acest context sentimentul unei pierderi de criză asupra mundanului și apărând ca o dezlumire care face cu puțință rostirea, căci rostirea nu este «din lume». Poemul, la rândul său, se înfățișează ca o totalizare de contrarii, plasată sub semnul emblematic al crucii în care se exprimă «coincidența opușilor» dar și patetismul rostirii poetice, prinse între lumină și întuneric, între grație și damnare...[...] Lirica din creația ei se desfășoară pe două registre, care de altfel se găsesc într-o perfectă comunicare unul cu celălalt, născându-se aproape cu necesitate din acea «poetică a paradoxalului» despre care vorbeam la începutul acestor considerații și exprimând «dubla natură» care e principala temă poetică a Paulinei Popa. Unul dintre aceste registre este cel al interogațiilor anxioase, al dramaticului și al dilematicului, solidar cu o tehnică a «rupturilor» semantice, care îi dau poemului o aparentă incoerență, discursul fiind acum unul fracturat de prezența «incongruențelor» și a alotopiilor care contrariază nevoia noastră de sens, fiind echivalentul formal al paradoxurilor existențiale sau scripturale, pe care gândirea neliniștită a subiectului liric le descoperă pretutindeni. Cel de-al doilea registru este unul aproape imnic, cultivând versul fluid, a cărui curgere pare să antreneze într-o mișcare de unificare tot ceea ce mai înainte apăruse ca «rupt» și dezarticulat și vehiculând cu o imagistică a suavităților și a transparențelor care exprimă deschiderea sufletului spre Dumnezeu. Iar această diversitate a registrelor pe care evoluează poezia Paulinei Popa nu constituie, în fond, decât dubla față a religiozității creștine (din al cărei spirit ea se nutrește în mod

evident), în care neliniștea generată de starea cauzată a subiectului uman conviețuiește cu speranța în iubirea atotiertătoare a lui Dumnezeu... Poeta demonstrează astfel că se mai poate încă scrie o poezie în cel mai pur spirit creștin fără a se face abstracție de nici una din achizițiile mai noi ale ideii de poeticitate. «Tradițională» (în sensul că se înscrie în linia unei mari tradiții religioase) și modernă în același timp, unica din *Ghilotina sinelui*, fiind însă, înainte de toate, poezie adevărată”. (***Mâna care este gata să ardă – pag. 5, Luceafărul, nr. 29(475), miercuri, 26 iulie 2000***)

ROMUL MUNTEANU

“În poezia Paulinei Popa starea de evlavie se configurează ca o ipostază a conștiinței profunde, determinată de raporturile sale cu lumea și cu transcendentul.[...] În universul liric creat de scriitoare, sacrul și profanul sunt îngemănate. Natura se găsește sub puterea benefică a divinului și fiecare lucrare a ei apare ca un semn al proniei cerești. Între cer și pământ pare să existe un flux continuu de comunicare. Starea inițială a omului conceput de Paulina Popa nu este una de cădere ireversibilă. De aceea, în versurile sale nu găsim accente de paroxism, semne de frică existențială sau disperare în fața morții. Amestec de bine și rău, omul din poezia autoarei are șanse de salvare. Și dacă lumina este întotdeauna transparentă, întunericul poate fi ca moartea, dar și ca lacrima. Noaptea iese la iveală clipa erotică ce traversează amintirea, noaptea vine îngerul ispitei ce intră în sânge și tot atunci palma celui drag se așează pe gură. În versurile poetei, la un capăt este dragostea și la celălalt se găsește moartea, fiecare dintre acestea fiind doar clipe fulgurante, marcate de imaginile poemelor, dar dincolo de iubirea profană și dincolo de coridorul întunecat ce duce spre moarte, strălucește iubirea divină. Ea capătă de fiecare dată caracter de rugă, invocație sau spovedanie. Toate poeziile Paulinei Popa stau sub semnul feminin al lui **anima**. Ele se caracterizează prin armonie, blândețe și înțelegere. Poeta este o fideistă care transcrie în versuri o experiență spirituală personală, retorica versurilor sale este sugestivă, incantatorie și persuasivă. reacția sa stă sub steaua speranței, izvorâtă din convingerea că pământul nu este pierdut. Paulina Popa

și-a situat în mod programatic creația literară sub cupola credinței în Dumnezeu. Ea continuă cele mai frumoase tradiții contemporane ale liricii religioase din țările occidentale și din țara noastră, într-o manieră profund originală. Dar poemele sale nu au niciodată caracterul unor **propovedanii**, dirijate în mod intenționat spre un anume tip de cititor. Privită în ansamblu, creația sa poetică are caracterul unui **jurnal liric existențial**, cuceritor prin franchețea tonului și sinceritatea dicției literare, dăruită cu o largă capacitate de comunicare cu publicul”. (*Mister și poezie, pag. 11, Luceafărul, nr. 24(470), miercuri, 21 iunie 2000*)

MIRCEA A. DIACONU

“...Poeta Paulina Popa stăpânește bine știința efectelor metaforice surprinzătoare și tehnica unei construcții de anvergură ce alternează momentele de tensiune cu fragmente aparent diluate, rămâne ancorată într-un discurs solemn convențional, care îmbracă o temă aparent dată, acea religioasă.(...) Este în poezia Paulinei Popa o inocență metaforică, o candoare a perceperii care face ca versurile să aibă și limpezimi de cristal, să dea și impresia profunzimii, poeta fiind interesată parcă nu atât de construirea unui sens la nivelul ansamblului, ci de înlănțuirea unor imagini care realizează sentimentul armoniei și complementaritatea structurală dintre Poet și SENS. (*Printre contemporani, Convorbiri literare, Nr. 10(58) octombrie ,2000*)

ALEXANDRU PINTESCU

„În primele plachete cu tematică preponderent mistică, poeta Paulina Popa este încătușată, nu este în largul ei tocmai pentru că, principial, refuză să renunțe la utopia unui demiurg bun și generos, în plachetele din urmă poeta construiește însă distopii, anti-utopii, pervertește sensul original, genuin și chiar acolo unde revine la o poematică molcomă, în care eroina este madona, simbolul fertilității genezice, candoarea imnică se transformă în vituperanță psalmică, iar poezia evocă Demiurgul cel rău al bogomililor.

[...] Deși despre poezia autoarei s-au pronunțat critici de reputație din toate generațiile (Romul Munteanu, Mariana Filimon, Radu

Ciobanu, Constantin Cubleşan, dar și George Vulturescu, Mircea A. Diaconu, Ioan Țepelea, Adrian Alui Gheorghe), Paulina Popa rămâne încă o poetă de descoperit..." (**Jurnal cu poeți, pag. 9, Cronica, anul XXXVI, nr. 10, octombrie 2001**)

Despre poezia Paulinei Popa s-au mai pronunțat:

- *Un volum cu titlul ascuns* – **Lazăr Faur**, Revista ARCA, Nr. 4,5,6 / 2002;
- *Paulina Popa – Rochia nesupunerii* – **Dumitru Hurubă**, Cuvântul liber, An XIII, Nr. 3072, 11 ian. 2002;
- *Farmecul etern al poeziei* – **Florentin Popescu**, Revista TOMIS, An VII, Nr. 2/2002
- *Rochia nesupunerii sau drama existenței cotidiene* – **Pr. Dr. Ioan Octavian Rudeanu**, Euro Obiectiv, Hunedoara, An II, Nr. 11, martie, 2002;
- *Lupta cu prejudecățile* – **Ada D. Cruceanu**, Revista Arhipelag, Nr.3-4/2001
- *Trei poete* – **Mariana Filimon**, Revista CONTRAPUNCT, Nr. 3 2001;
- *Paulina Popa- Rochia nesupunerii* – **Eugen Evu**, Cuvântul liber, Deva, AnXII,Nr.2933, 22 iunie 2001;
- *Rochia nesupunerii* – **Alexandru Pintescu**, Cetatea culturală, An. IV, Nr. 9/2001;
- *Jurnal de cărți* – **Ioan Țepelea**, Revista UNU, An XII, Nr. 7,8,9/ 2001
- *Evlavie și nesupunere* – **Victoria Milescu**, Revista Viața Românească, An XCWI, Nr. 11/2001
- *Cineva înfinge un cuțit în poem* – **Ioan Țepelea**, Revista UNU, Nr. 4-5/2000
- *Paulina Popa – Ghilotina sinelui* – **Dorin Ploscaru**, Revista ANTITEZE, Nr. 5-6-7/2000;
- *Fericirea și nefericirea de a scrie* – **Victoria Milescu**, Universul Cărții, An. 10, Nr. 7/2000;
- *Mister și poezie* – **Romul Munteanu**, Revista Luceafărul, Nr. 24/ 2000;
- *Ghilotina sinelui* – **Constantin Cubleşan**, Curierul Primăriei Municipiului Cluj-Napoca, Nr. 286, 4 septembrie, 2000;

- *Am văzut în lumea mea un înger dar nu știu să-l descriu* - **Adrian Alui Gheorghe**, *Revista Convorbiri literare*, septembrie, 2000;
- *Între Ghilotină și Lumină* – **Eugen Evu**, *Revista POEZIA*, An. VI, Nr. 3/2000;
- *Între tăcere și tăcere* – **Ion Davideanu**, *Revista UNU*, Nr. 1-2/1999;
- *Luna peste lac împinge barca* – **Adrian Alui Gheorghe**, *Revista Convorbiri literare*, Nr. 1/1999;
- *La ceasul îngândurării* – **Radu Ciobanu**, *Revista Luceafărul*, Nr. 3/1999;
- *Poezia ca rugăciune* – **Romul Munteanu**, *Revista Luceafărul*, Nr. 11/1999;
- *Poezia ca eleganță și tandrețe* – **Dumitru Hurubă**, *Cuvântul liber*, Deva, 28 nov. 1999;
- *Între tăcere și tăcere* – **Maria Razba**, *Arhipelag*, Nr. 1/1998;
- *Cuvinte sărutate de îngeri* – **Dumitru Enache**, *Datina*, Mehedinți, 12 martie 1998;
- *Departa de lumea dezlănțuită* – **Marcel Mureșeanu**, *Glasul*, Huedin, Nr. 4/1998;
- *Crinii Vorbitori* – **Mariana Filimon**, *Contrapunct*, iunie-iulie, 1998;
- *Starea de grație ca inspirație dintotdeauna* – **Eugen Evu**, *SEMNE*, Nr. 2/1998;
- *Melodioasa ardere* – **Eugen Evu**, *Semne*, sept. 1998;
- *Poezia – o rezervă de frumusețe* – **Dumitru Hurubă**, *Cuvântul Liber*, Deva, 31 ian. 1997;
- *Poezia ca exprimare a credinței în Dumnezeu* – **Petrișor Ciorobea**, *Cuvântul Liber*, Deva, 27 aprilie, 1997;
- *Paulina Popa – Cuvinte sărutate de îngeri* – **Alexandru Sfârlea**, *Crișana Plus*, 11 apr. 1997;
- *Paulina Popa – Cuvinte sărutate de îngeri* – **Liviu Ungur**, *Legea Românească*, revista Episcopiei Oradiei, mai, 1997;
- *Paulina Popa – Cuvinte sărutate de îngeri* – **George Vulturescu**, *Poesis*, Nr. 3,4/1997;
- *Paulina Popa – Cuvinte sărutate de îngeri* – **Ion Davideanu**, *Familia*, Nr. 7,8/1997;
- *Paulina Popa – Poetul, Enigma și aflarea eroticului* – **Dumitru Dem Ionașcu**, *Ardealul literar și artistic*, Deva, 1997;

- Între cuvânt și lumină – **Radu Ciobanu**, *Opinii cultural*, Deva, Nr. 3-4 /1997;
- Poezia unei preotese – **Eugen Evu**, *Luceafărul*, Nr. 32/1997;
- A scrie cu lumina cuvintelor – **Eugen Evu**, *Cuvântul Liber*, Deva, 3 oct. 1997;
- *Paulina Popa* – Cuvinte sărutate de îngeri – **Ioan Moldovan**, *Familia*, Nr. 11, nov. 1997;
- Iubirea ca stare de bunăvoință - **Radu Ciobanu**, *Convorbiri literare*, Nr. 3 1996;
- Între două hotare – **Adrian Dinu Rachieru**, *Opinia*, Iași, mai, 1996;
- Semnificațiile estetice ale unui debut într-o prestigioasă colecție – **Simion Bărbulescu**, *Opinia*, martie, 1996;
- Lângă Tine, Doamne – **Viorica Roman**, *Cuvântul Liber*, Deva, 5 dec. 1995;
- Cu mâinile în flăcări – **Florian Lazăr**, *Aripi Siderale*, Oradea, mai, 1994;
- Consemnări – **Cornel Cismaș**, *Cuvântul Liber*, Deva, 12 dec. 1993;
- Valabilitatea creației poetice – **Victor Isac** – *Cuvântul Liber*, 29 dec. 1992;
- *Paulina Popa* – Cu mâinile în flăcări – **Minel Bodea**, *Cuvântul Liber*, Deva, 27 nov. 1992.

BIOBIBLIOGRAFIE

- Paulina Popa s-a născut la 29 august 1953, în satul Vălani, județul Arad.

- Debutază în 1970 la Oradea.

- Este fondatorul și directorul *Editurii Emia* din Deva; directorul revistei de cultură *Semne-Emia* și președinte a *Asociației Culturale Emia*.

- Este președinte și director artistic al *Festivalul Internațional de Poezie EMIA*..

- Este membru al *Uniunii Scriitorilor din România*.

- Este membru al *Academiei de Știință Literatură și Artă* de la Oradea.

- Colaborează la revistele de cultură din țară și din străinătate:

Aurora, Luceafărul, Convorbiri literare, Cronica, Poesis, Arhipelag, Poezia, Hyperion, Contrapunct, Mihai Eminescu - Sydney, Europoesie - Franta, și alte reviste.

- Este inclusă în a șase-a ediție a dicționarului *International WHO'S WHO of Professional and Bussiness Women*.

Premii/Titluri

- *Trofeul Micului Cititor pentru Cartea cu iepurași, Editura Ion Creangă, București, 1993.*

- *Premiul Helicon pentru POEZIE, Timișoara, 1997.*

- *Premiul pentru poezie religioasă al Fundației Scara*

Paradisului, 1998,1999.

- *Premiul pentru POEZIE al Salonului Internațional de Carte de la Oradea*, 2000.

- *Premiul Revistei Convorbiri Literare*, 2001.

Cărți publicate/Poeme :

- *Cu mâinile în flăcări*, Editura Călăuza, colecția Lucian Blaga, 1991,

- *Nunta cuvintelor*, Editura *Helicon*, colecția Liliput, 1995,

- *Aură amară*, Editura *Helicon*, colecția Liliput, 1996,

- *Cuvinte sărutate de Îngeri* (cu o prefață de Timotei, Episcop al Aradului), Editura *Emia*, colecția Poesis, 1997,

- *Căderea, zbor amețitor/La chute, vol enivrant*; Editura *Helicon*, colecția Liliput, 1997,

- *Candoare agresivă*, Editura *Helicon*, colecția Liliput, 1998,

- *Între tăcere și tăcere*, Editura *Helicon*, colecția Corola, 1998.

- *Ghilotina sinelui*, Editura *Vinea*, colecția Generația 80, București, 2000.

- *Rochia Nesupunerii*, Editura *Emia*, colecția Cartea de Poezie, 2001

Cărți pentru copii:

- *Rugă Mântuitorului*, Editura Călăuza, 1990,

- *Cartea cu iepurași*, Editura Ion Creangă, 1993,

- *Aventurile lui PRINȚ*, Editura *Concordia*, 1994,

- *Un dar pentru mama*, Editura *Ametist*, București, 1994,

- *Lângă Tine, Doamne*, Editura *Buna Vestire*, Beiuș, 1995,

- *Zile de sărbătoare*, Editura *Helicon*, Timișoara, 1995,
- *Cântecul anotimpurilor*, Editura *Emia*, Deva, 1998,
- *Maria la bunici / Mary at her grandparents*, Editura *Emia*, Deva, 1999.

A mai publicat peste 20 de cărți pentru copii.

Prezentă în antologiile:

- *Antologie de jocuri - Lumea copiilor* - 1993, editată de Institutul de Știință al Educației;
- *Antologie de texte literar-artistice, Lumea copiilor*, 1992, editată de Institutul de Știință al Educației;
- *Antologia iubirii - MAMA* - Editura *Helicon*, Timișoara, 1996;
- *Antologie - Programe pentru serbări - , Lumea copiilor*, editată de revista Învățământul Preșcolar, București, 1996;
- *Flori pentru mama*, Editura *Emia*, Deva, 1997;
- *44 pentru mama*, Editura *Helicon*, Timișoara, 1998;
- *Antologia copilăriei*, Editura *Emia*, Deva, 1998;
- *Recitări pentru copiii mici și pentru bunici*, Editura *Ametist*, București, 1998;
- *Antologia literaturii pentru copii*, Editura *Emia*, Deva, 1999;
- *Versuri cu mult soare*, Editura *Ametist*, București, 1999;
- *Vise într-o liniște SUMERIANĂ ,cartea festivalului 2*, Editura *Cogito*, Oradea, 1999;
- *Ochii din stele*, Editura *Sigma Plus*, Deva, 2000;
- *Poezia pădurii* - antologie de Radu Cârneci, Editura *Orion*, București - 2000.
- *Lecturi literare, povești, povestiri, poezii, vol I, (7-9 ani)* – antologie de C-tin. Deheleanu, Editura *Emia*, Deva, 2000;
- *Legende, povestiri, poezii ISTORICE* – antologie de Nana Cerb, Editura *Emia*, Deva, 2001.
- *POESYS (6) ANOTIMPURILE VISULUI*. Editura Academiei Orient-Occident, București, 2002.
- *Cartea Educatoarei(Antologie)*, Editura *Emia*, Deva, 2002.

Sumar

BĂRBATUL SECOLULUI

SACRIFICIU	11
BĂRBAȚII SECOLULUI	14
VAPOARE DIN HÂRTIE	18
OMUL ADEVĂRAT	20
POEMUL	23
POEZIE	25
TRANSCRIERE	27
ORE ÎN ȘIR	30
RAȚIUNI	32
TABLA DE ȘAH	37
PISICA RAȚIUNII	39
FACTORUL OMENESC	43
RÂNDUIELI POETICE	45
SĂ-I FOLOSESC CUVINTELE	48
VÂNĂTOARE	51
BOABE DE GRÂU	53
CU MÂINILE PE OCHI	55
FERICIRI	57
POEMUL	59
DESPRE PASĂREA DIN COLIVIE	61
VULPEA MORȚII	63

NUNTA DE ȘERPI

CLONA	73
OGLINDĂ	76
SEMĂNÂND CUVINTE	79
NUNTĂ DE ȘERPI	81
ȘARPELE CASEI	83
PĂMÂNTUL BUN	87
LOCURI ASCUNSE	89

PUIUL DE CIUTĂ	91
ARMĂȘARUL TIMPULUI	93
ȘARPE CU O MIE DE CAPETE	95
BLESTEMELE UNUI BĂRBAT	98
AI DESTULĂ PUTERE	100
IASCA UNEI VORBE	103
ALGEBRA SENTIMENTELOR	105
STARE	107
OCHIUL	109
OSIA BUCURIEI	111
ÎNGERUL	112
CĂTRE SINGURĂTATE	118
IUBIREA	121
NU ESTE LA ÎNDEMÂNA ORICUI	123
ZĂPADA NOPTII	125
PRIMA CÂNTARE	127
A DOUA CÂNTARE	129
A TREIA CÂNTARE	132
A PATRA CÂNTARE	134
A CINCEA CÂNTARE	135
A ȘASEA CÂNTARE	136
A ȘAPTEA CÂNTARE	137
A OPTA CÂNTARE	139
A NOUA CÂNTARE	142
CĂTRE CITITOR	146
REFERINȚE CRITICE	149
BIOBIBLIOGRAFIE	156